

EVROPSKA UNIJA

EVROPSKI PARLAMENT

SVET

**Bruselj, 6. maj 2026
(OR. en)**

2023/0447(COD)

PE-CONS 2/26

**VETER 3
AGRI 15
AGRILEG 4
CODEC 38**

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o dobrobiti psov in mačk ter njihovi sledljivosti

UREDBA (EU) 2026/...
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne ...

o dobrobiti psov in mačk ter njihovi sledljivosti

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 43(2) in člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

po posvetovanju z Odborom regij ,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom²,

¹ UL C, C/2024/3388, 31.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3388/oj>.

² Stališče Evropskega parlamenta z dne 28. aprila 2026 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Žive živali, vključno s psi in mačkami, so zajete v Prilogi I k Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU) in so del skupne kmetijske politike Unije, njihovo dobrobit pa bi bilo treba zaščititi. V Uniji obstaja trg za pse in mačke in znatno čezmejno trgovanje z njimi. Države članice so zavezane zaščititi hišnih živali in večina njih so podpisnice Evropske konvencije o zaščiti hišnih živali, sprejete 13. novembra 1987, ki vključuje določbe o vzreji in gojenju hišnih živali ter trgovanju z njimi. Obstaja širok nabor dokazov o neoptimalnem delovanju trga za pse in mačke v Uniji ter o nezakoniti trgovini s temi živalmi znotraj Unije in pri njihovem uvozu v Unijo v pogojih, ki ogrožajo njihovo dobrobit. Ker so živali čuteča bitja, ki lahko občutijo čustva in bolečino ter sodelujejo v medsebojnih družbenih stikih, je zato treba določiti minimalne zahteve za dobrobit psov in mačk, ki se vzrejajo in gojijo v obratih, ter strožje zahteve glede sledljivosti psov in mačk .
- (2) Število psov in mačk, ki so gojeni kot hišne živali v Uniji, se je v zadnjih letih znatno povečalo, kar odraža, da so državljani Unije zelo navezani na te živali. Dobrobit živali je vrednota Unije, zapisana v členu 13 PDEU, v skladu s katerim morajo Unija in njene države članice v celoti upoštevati njihovo dobrobit, saj so živali čuteča bitja.

- (3) V Uniji se prodaja in goji pse in mačke. Ti imajo edinstvene biološke in vedenjske potrebe. Zaradi neobstoja določb Unije o dobrobiti psov in mačk v zvezi z vzrejo, gojitvijo in njihovim dajanjem na trg ter razlik med nacionalnimi pravili, kadar ta obstajajo, so te živali včasih skotene, rejene, prodane ali brezplačno posvojene v okoliščinah, ki bi lahko imele resne škodljive posledice za njihovo dobrobit. Komercialni rejci psov in mačk v različnih državah članicah ne uživajo enakih konkurenčnih pogojev. Pravila o pogojih za dobrobit živali se med državami članicami močno razlikujejo. Ta pravila so eden od glavnih elementov konkurenčnosti takih izvajalcev dejavnosti. Posledično je konkurenca izkrivljena. Rejci in skrbniki z visokimi standardi pri čezmejnem trgovanju ne morejo doseči pravične donosnosti svojih naložb v dobrobit živali, saj se soočajo z izvajalci dejavnosti, ki imajo koristi od podstandardnih pogojev za dobrobit živali, izvajajo pritisk na konkurenco ter znižujejo cene in standarde.
- (4) Poleg tega potrošniki pri pridobitvi psa ali mačke niso dovolj zaščiteni. Pogosto se soočajo z negativnimi posledicami slabih pogojev za dobrobit v obratih, v katerih je bil pes ali mačka vzrejen in gojen. Med take negativne posledice spadajo zdravstvene težave, vedenjske težave ali genetske napake, prisotne pri pridobljenem psu ali mački.

- (5) Zato bi bilo treba za obrate, ki se ukvarjajo z vzrejo in gojitvijo psov in mačk ter njihovim dajanjem na trg, določiti minimalne zahteve za dobrobit živali. S takimi minimalnimi zahtevami bi bilo treba zagotovili racionalen razvoj sektorja, omogočili pravične pogoje za konkurenco in ustrezno varstvo potrošnikov, hkrati pa zagotoviti visoko raven dobrobiti živali.
- (6) Mreža za hišne živali v okviru mreže za upravno pomoč in sodelovanje olajšuje sodelovanje med državami članicami ter jim pomaga pri odkrivanju nezakonitih obratov, razbijanju z njimi povezanih mrež in zagotavljanju učinkovitega izvrševanja pravil, ki se uporabljajo. V skladu z naslovom IV Uredbe (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta³ je treba primere neskladnosti s to uredbo sporočiti prek mreže za hišne živali. To prispeva h krepitvi čezmejnega sodelovanja in izmenjave informacij, ki sta bistvena, da se obravnava nadnacionalna narava nekaterih nezakonitih dejavnosti ter zaščitijo dobrobit živali in interesi potrošnikov po vsej Uniji.

³ Uredba (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmaceutskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (Uredba o uradnem nadzoru) (UL L 95, 7.4.2017, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/oj>).

- (7) V zadnjem desetletju se je povpraševanje po psih in mačkah kot hišnih živalih zelo povečalo. Posledično sta se znatno povečali vzreja psov in mačk v Uniji in trgovina z njimi na trgu Unije, vključno s prodajo in posvojitvami, ter uvoz iz tretjih držav. Zaradi pomanjkanja zahtev Unije glede dobrobiti takih živali in razlik med zahtevami, ki se uporabljajo v različnih državah članicah, se izvajajo obsežna nezakonita trgovina ter zavajajoče ali goljufive trgovinske prakse, pri katerih se pse in mačke goji v razmerah, ki zelo škodujejo njihovi dobrobiti.
- (8) Sledljivost je pomembna za zagotavljanje nemotenega delovanja trga s psi in mačkami v Uniji z visoko ravno dobrobiti živali, saj nezakonita trgovina izkrivlja konkurenco in omogoča razcvet negativnih pogojev za dobrobit živali zaradi pomanjkanja nadzora in prizadevanj za čim večjim dobičkom. Poleg tega so potrebne zahteve glede sledljivosti, da se omogoči ugotavljanje izvora psov in mačk ter določi, kdo je odgovoren, zlasti v primeru težav, povezanih z dobrobitjo, ugotovljenih v zvezi z določeno živaljo.

- (9) Zaradi povečanega povpraševanja potrošnikov po psih in mačkah, ki ga omogočajo spletni nakupi, so se razvile nesprejemljive ali nezakonite trgovinske prakse, ki so delno posledica tega, da živalim ni mogoče slediti do izvornega obrata. Te nesprejemljive ali nezakonite trgovinske prakse pa so povezane s trpljenjem psov in mačk zaradi nenadzorovanih vzrejnih praks. Brez zanesljivih sredstev za sledenje izvora teh živali ni mogoče zagotoviti, da izvajalci dejavnosti spoštujejo enake standarde dobrobiti živali ter zagotoviti poštene konkurenčne pogoje na notranjem trgu v zvezi z dajanjem psov in mačk na trg. Zato je bistveno, da se zagotovi sledljivost psov in mačk s sistemom za identifikacijo in registracijo psov in mačk ter za dopolnjevanje informacij, registriranih ob spremembi lastništva ali odgovornosti za določeno žival.

- (10) Obstajajo dokazi, da nezakoniti trgovci pogosto trgujejo tako, da se pretvarjajo, da so lastniki hišnih živali. Usklajeno ukrepanje EU v zvezi z nezakonito trgovino z mačkami in psi, izvedeno v letih 2022 in 2023, na primer kaže, da so premestitve psov in mačk v komercialne namene običajno prikazane kot netrgovski premiki. Preiskave spletnega oglaševanja psov in mačk za prodajo v Uniji so tudi pokazale, da se nezakoniti trgovci pogosto pretvarjajo, da so lastniki hišnih živali. Mreža Unije za opozarjanje in sodelovanje prejema veliko število obvestil v zvezi z nezakonito trgovino s psi in mačkami, ki jih trgovci, ki se pretvarjajo, da so lastniki hišnih živali, oglašujejo kot hišne živali ali jih trgovci, ki se pretvarjajo, da so lastniki hišnih živali, premestijo v Unijo. Boriti se je treba proti vzorcu goljufivih dejavnosti, ki ustvarjajo dobiček v slabih pogojih za dobrobit živali, so zavajajoče za potrošnike ter predstavljajo tveganje za javno zdravje in zdravje živali. Nekatere države članice že zahtevajo, da vsi lastniki, vključno z lastniki hišnih živali, identificirajo in registrirajo vse pse in mačke, ki so v njihovi lasti, ne glede na to, ali nameravajo dati pse ali mačke na trg. Razlike med nacionalnimi sistemi sledljivosti psov in mačk neizogibno dopuščajo vzorce nezakonitega trgovanja, ki jih ta uredba namerava preprečiti. Obveznosti identifikacije in registracije je zato treba razširiti na vse lastnike psov in mačk v Uniji. S takimi ukrepi bi zagotovili enake konkurenčne pogoje za vse akterje, vključene v dajanje psov in mačk na trg. Z usklajenim sistemom sledljivosti bi tudi preprečili izogibanje standardom dobrobiti živali ter odpravili zavajajoče in goljufive prakse na trgu, kar bi okrepilo boj proti nezakoniti trgovini s psi in mačkami.

- (11) Nezakonit uvoz psov in mačk iz držav zunaj Unije se povečuje. Veljavna pravila Unije o premikih psov in mačk znotraj Unije in o njihovem vstopu v Unijo, kot je Uredba (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta⁴, ne zajemajo zadostnih orodij za preprečevanje te nezakonite trgovine in z njo povezanih težav z dobrobitjo živali. To pomeni, da so potrebna dodatna pravila za boj proti goljufivim praksam in nezakoniti trgovini s psi in mačkami.
- (12) Določbe o sledljivosti iz te uredbe prispevajo tudi k varovanju javnega zdravja, saj zagotavljajo boljšo dobrobit živali in boljše zdravje živali, tudi z boljšim nadzorom nad morebitnim prenosom živalskih bolezni, pri čemer so nekatere zoonotske narave, in sicer v skladu s pristopom „eno zdravje“.
- (13) Koncept „petih področij“ (prehrana, fizično okolje, zdravje, vedenjske interakcije in duševno stanje) je bil razvit na podlagi znanstvenih dokazov, da bi se opisale različne razsežnosti dobrobiti živali. Osredotoča se na neobstoje negativnih izkušenj za žival, zajema pa tudi pozitivne izkušnje. Ta uredba bi zato morala temeljiti na konceptu „petih področij“.

⁴ Uredba (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali („Pravila o zdravju živali“) (UL L 84, 31.3.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj>).

- (14) Uredba (EU) 2016/429 ureja prenosljive bolezni živali z namenom preprečevanja njihovega širjenja v Uniji. Uredba (EU) 2016/429 zato ni neposredno povezana z dobrobitjo živali. Vendar širjenje bolezni očitno vpliva na zdravje živali, ki je eno od petih področij. Čeprav ta uredba ne obravnava bolezni iz Uredbe (EU) 2016/429, se nanaša na dobrobit živali. Obravnava zdravstveno stanje psov in mačk, na katero vplivajo nenalezljive bolezni, vključno s poškodbami, kot so travme, in ugrizi na živalih ali ljudeh, ki jih povzročijo napadi, ali bolezni, ki niso na seznamu, kot so bolezni, ki jih povzročijo zajedavci, kot sta Giardia in Leishmania, bakterijske okužbe z leptospirozo in kožne okužbe, kot sta dermatofitija in garje (garjavosti vrste Sarcoptes). Poleg tega lahko psi in mačke prenašajo povzročitelje, kot so odporne bakterije, ki lahko povzročijo okužbe pri ljudeh. Ker ima zahteva glede sledljivosti dva namena, in sicer boj proti goljufivim praksam in nezakoniti trgovini ter varovanje javnega zdravja, je primerno zahtevo glede sledljivosti razširiti na vse lastnike psov in mačk, vključno z izvajalci dejavnosti, osebami, ki dajejo pse in mačke na trg, in lastniki hišnih živali.

- (15) Z Uredbo (EU) 2016/429 se zahteva identifikacija psov in mačk s transponderjem, vendar le v primeru premikov med državami članicami ali vstopa v Unijo. Identifikacija, ki se zahteva z navedeno uredbo, ni v celoti harmonizirana, saj ne vključuje natančnih standardov v zvezi s transponderji. Poleg tega navedena uredba od držav članic ne zahteva vodenja podatkovnih zbirk o psih in mačkah. Pravila iz te uredbe naj bi zato dopolnjevala pravila iz Uredbe (EU) 2016/429 in se z njimi ne podvajajo ali prekrivajo.
- (16) Ta uredba se osredotoča na dva elementa. Ureja zahteve za dobrobit pri vzreji ali gojenju psov in mačk, ki bodo dani na trg. Te zahteve za dobrobit bi morale biti namenjene izvajalcem dejavnosti v vzrejnih obratih, prodajnih obratih in zavetiščih ter izvajalcem dejavnosti, ki nastanijo pse ali mačke v začasne domove in so odgovorni zanje. Te zahteve ne bi smele veljati za osebe, ki se ne štejejo za izvajalce. Poleg tega ta uredba določa zahteve glede sledljivosti za pse in mačke. Vse osebe, ki imajo v lasti psa ali mačko, vključno z izvajalci dejavnosti, lastniki hišnih živali in drugimi fizičnimi ali pravnimi osebami, bi morale svoje pse in mačke identificirati in jih registrirati v interoperabilnih nacionalnih podatkovnih zbirkah, vzpostavljenih v ta namen. Izvajalci dejavnosti ali druge fizične ali pravne osebe, ki dajejo pse in mačke na trg, bi morale zagotoviti take informacije o psu ali mački, ko jih dajejo na trg.

- (17) Razvoj in uporaba digitalnih orodij na področju zdravja in dobrobiti živali prinašata številne koristi, kot so večja operativna učinkovitost, dostopnejše in zanesljivejše zbiranje podatkov, večja sledljivost in boljši regulativni nadzor. Ta uredba vključuje več digitalnih rešitev, namenjenih izboljšanju sledljivosti psov in mačk v Uniji. Cilj teh ukrepov je olajšati združevanje in posredovanje ustreznih podatkov pristojnim organom ter tako zagotoviti dosledno izvrševanje te uredbe. Ukrepi bodo organom tudi pomagali pri pridobivanju novih spoznanj ter učinkovitejšemu usklajevanju in boju proti goljufijam. Poleg tega bodo zainteresiranim kupcem v podporo pri sprejemanju informiranih odločitev ob nakupu psa ali mačke.
- (18) Dajanje psov in mačk na trg za plačilo ali brezplačno vpliva na notranji trg. Zato bi bilo treba za preprečevanje goljufij zagotoviti sledljivost psov in mačk, s katerimi se trguje na trgu Unije, za gojitev psov in mačk v vzrejnih obratih, prodajnih obratih, zavetiščih in začasnih domovih pa bi morala veljati podrobna pravila.

- (19) Da bi zagotovili nemoteno delovanje trga s psi in mačkami in prispevali k racionalnemu razvoju sektorja hišnih živali kot celote, bi morala ta uredba določati pravila o vzreji, gojenju in dajanju psov in mačk na trg Unije. Te dejavnosti so povezane z redno ponudbo blaga in storitev na trgu, za plačilo ali brezplačno. Namen ustvarjanja dobička ter pravni ali ekonomski status izvajalca dejavnosti nista odločilna dejavnika. Pomemben je poklicni ali poslovni okvir, v katerem se te dejavnosti izvajajo. Drugače je pri vojaških, policijskih ali carinskih službah, ki vzrejajo ali gojijo pse za lastno uradno rabo, ker teh dejavnosti ne izvajajo za namen njihovega dajanja na trg. Za lastnike hišnih živali, ki občasno v nerednih časovnih presledkih darujejo psa ali mačko, ne da bi oglaševali na spletu, se ne bi smelo šteti, da dajejo te živali na trg. To bi moralo na primer pomeniti, da se darovanje največ enega legla na 24 mesecev med družinskimi člani ali sosedi za namene te uredbe ne razume kot dajanje na trg.
- (20) Gojitev psov in mačk v imenu lastnikov, kot so na primer dejavnosti hotelov za hišne živali, je kratkoročna in lokalna dejavnost ter nima znatnega vpliva na trg. Ker take dejavnosti ne vključujejo dajanja na trg, jih ni treba urejati v tej uredbi. Podobno tudi centri za ulovljene živali ne gojijo psov ali mačk z namenom, da bi jih dali na trg. Za razliko od zavetišč zagotavljajo zasilno nastanitev za najdene izgubljene pse ali mačke, žival pa gojijo za kratek čas, da jo lahko lastnik najde.

- (21) Direktiva 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁵ ureja gojitev, vzrejo in dobavo živali, gojenih v znanstvene namene, vključno s psi in mačkami. Uredba (EU) 2019/6 Evropskega parlamenta in Sveta⁶ ureja klinična preskušanja zdravil za uporabo v veterinarski medicini, pri katerih se uporabljajo živali, vključno s psi in mačkami. Pse in mačke, ki so namenjeni uporabi v znanstvene namene ali se uporabljajo v znanstvene namene, ter pse in mačke, ki se uporabljajo v kliničnih preskušanjih, potrebnih za pridobitev dovoljenja za promet z zdravili za uporabo v veterinarski medicini, bi bilo zato treba izključiti s področja uporabe te uredbe. Potepuške mačke, ki se prosto gibljejo na kmetijah in v njihovi okolici, so pogosto koristne, saj nadzorujejo populacije glodavcev na kmetiji. Kmetje, ki takim mačkam zagotavljajo hrano in zatočišče za namen zatiranja škodljivih organizmov, bi prav tako morali biti izključeni iz področja uporabe te uredbe, pod pogojem, da niso izvajalci dejavnosti in teh mačk ne dajejo na trg.

⁵ Direktiva 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene (UL L 276, 20.10.2010, str. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/63/oj>).

⁶ Uredba (EU) 2019/6 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o zdravilih za uporabo v veterinarski medicini in razveljavitvi Direktive 2001/82/ES (UL L 4, 7.1.2019, str. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/6/oj>).

- (22) Zaradi uporabe te uredbe bodo za veliko število psov in mačk prvič veljala podrobna pravila o dobrobiti živali, kar jim bo omogočilo boljše življenjske razmere. Vendar bi lahko s tem v nekaterih primerih povzročili znatne stroške za izvajalce dejavnosti. Morebitno tveganje za težave z dobrobitjo živali narašča, saj se povečuje število psov ali mačk, ki se vzrejajo ali gojijo v obratu. Zato je zaradi sorazmernosti primerno upoštevati to dejstvo in razlikovati med različno velikimi obrati. Splošna načela za dobrobit in nekatere posebne zahteve za dobrobit bi morala veljati za vse obrate, ne glede na število vzrejenih legel ali število gojenih psov ali mačk. Celovitejše in podrobnejše zahteve za dobrobit bi morale veljati samo za obrate, ki gojijo ali dajejo na trg določeno število psov ali mačk. S tem pristopom se upošteva finančno breme, ki izhaja iz izpolnjevanja celovitejših in podrobnejših zahtev za dobrobit, kot so drage strukturne naložbe.
- (23) S to uredbo bi bilo treba določiti pragove za vzrejne obrate, zavetišča in začasne domove, za katere veljajo podrobne zahteve za dobrobit živali. Tudi če se dejavnosti vzreje izvajajo v gospodinjstvih, kar pogosto velja za različne komercialne rejce, bi se morala, ko so ti pragovi doseženi, uporabljati vse zahteve za dobrobit živali na podlagi te uredbe. Glede na izključno komercialno naravo prodajnih obratov zanje ni treba določiti pragov, zato bi se morale zahteve iz te uredbe uporabljati za vse prodajne obrate, ne glede na število gojenih psov ali mačk.

- (24) Trenutno materialni pogoji v nekaterih vrstah prodajnih obratov niso primerni za zagotavljanje dobrobiti psov in mačk, ki se tam gojijo. Primer tega so nekatere trgovine s hišnimi živalmi, kjer pse ali mačke gojijo v zaboju s prozornimi stranicami in omejenim prostorom, v primeru psov pa brez ustreznega dostopa do zunanjega okolja. Psi in mačke v takih obratih so razstavljeni širši javnosti, kar ustvarja stresno okolje za živali, hkrati pa povečuje tveganje impulzivnega nakupa pri nekaterih potencialnih potrošnikih. Cilj te uredbe je izboljšati zaščito psov in mačk, ki se gojijo v prodajnih obratih, in sicer z izboljšanjem standardov dobrobiti, ki se uporabljajo zanje, zlasti s prepovedjo gojenja psov in mačk v zaboju, zahtevo po dostopu psov do zunanjega okolja ter uvedbo minimalnih prostorskih zmogljivosti in obveznosti, da se lahko psi in mačke socializirajo z živalmi iste vrste in ljudmi. S tem bi poskrbeli, da bodo imeli po začetku veljavnosti zahtev vsi prodajni obrati vzpostavljene strukture in prakse, ki bodo zagotavljale zahtevano visoko raven dobrobiti živali.
- (25) Čeprav nekatere vzrejne obrate vodijo rejci z dovoljenjem, ki imajo dobre standarde ravnanja z živalmi, veliko število psov in mačk danih na trg Unije dobavljajo rejci s sivega trga in rejci, ki ne izpolnjujejo standardov, ki za pse in mačke, ki jih vzrejajo, ne zagotavljajo zadostne ravni dobrobiti živali. To ustvarja nelojalno konkurenco za tiste rejce, ki uporabljajo visoke standarde dobrobiti živali. Zato je treba določiti podrobna pravila o dobrobiti živali za izvajalce dejavnosti v vseh vzrejnih obratih.

- (26) Na trgu Unije različne vrste izvajalcev dejavnosti opravljajo različne vrste dejavnosti v zvezi z dajanjem na trg psov in mačk. Poleg komercialnih rejcev obstajajo tudi nekateri prodajni obrati, v katerih se za prodajo ali prevzem zbirajo in gojijo psi in mačke, ki so običajno skoteni in vzrejeni v drugih obratih. V nekaterih primerih zaščita teh psov in mačk ni optimalna, takim obratom pa trenutno ni treba uporabljati skupnih standardov dobrobiti živali. Ker so prodajni obrati komercialni izvajalci dejavnosti, ki dajejo pse in mačke na trg, je treba zanje uporabljati zahteve iz te uredbe.
- (27) Izvajalci dejavnosti v zavetiščih za živali so zasebna ali javna podjetja ali neprofitne organizacije, ki zbirajo in gojijo neželene ali potepuške pse in mačke ali pse in mačke, ki so nekoč imeli lastnika, vendar so se izgubili, so bili odvzeti ali zapuščeni. Včasih tudi nenadzorovano razmnoževanje ali prekomerno parjenje pri rejcih prispeva k večanju števila potepuških psov in mačk, ki končajo v zavetiščih. Glede na njihovo poreklo so lahko ti psi in mačke čistopasemske živali ali živali mešane pasme in lahko vključujejo legla psov ali mačk, ki so se razmnoževali v zavetišču. Zavetišča lahko gojijo veliko število psov in mačk in jih lahko prodajajo ali ponujajo v posvojitvev ali za nastanitev v novem domu, včasih brezplačno ali po plačilu razumnih nastalih stroškov.

- (28) Kljub razlikam v dejavnostih, ki jih izvajajo vzrejni obrati in prodajni obrati na eni strani ter zavetišča in začasni domovi na drugi strani, vsi dajejo pse in mačke na trg Unije. Obstaja nekaj prekrivanja, zlasti na ravni povpraševanja. Potrošniki, ki želijo psa ali mačko, izbirajo med nakupom živali pri rejcu, neposredno ali prek prodajnega obrata, in posvojitvijo živali iz zavetišča ali začasnega doma. Pomemben dejavnik pri izbiri psa ali mačke so kakršne koli vedenjske ali druge težave, ki jih ima pes ali mačka zaradi gojenja v slabih razmerah za njegovo dobrobit in zaradi katerih bi bil manj primeren za gojitev kot hišna žival, ne glede na to, ali je bila žival gojena v vzrejnem ali prodajnem obratu ali v zavetišču ali začasnem domu. Poleg tega potrošniki pred nakupom psa ali mačke morda ne vedo, ali žival prihaja iz zavetišča iz začasnega doma, od rejca ali iz prodajnega obrata, saj trgovino opravljajo tudi posredniki in večinoma prek spleta. Posredovanje takih informacij bi lahko potrošnikom pomagalo pri sprejemanju informiranih in odgovornih odločitev. Obstajajo dokazi, da je število psov in mačk, ki jih na trg Unije dajejo zavetišča, znatno, zlasti kar zadeva mačke. Obstajajo tudi dokazi, da se psi in mačke iz zavetišč v nekaterih državah članicah prenesejo k lastnikom hišnih živali v drugih državah članicah, zlasti kar zadeva pse. Za zagotovitev doseganja ciljev te uredbe, in sicer nemotenega delovanja trga s psi in mačkami ter racionalnega razvoja sektorja ob hkratnem zagotavljanju visoke ravni dobrobiti živali, je treba nekatere zahteve iz te uredbe uporabiti za zavetišča, v katerih se goji določeno minimalno število psov ali mačk, ne glede na to, ali jih dajejo na trg Unije proti plačilu, brezplačno ali po povračilu razumnih stroškov. Vendar se zaradi sorazmernosti in ker se dejavnosti zavetišč in začasnih domov razlikujejo od dejavnosti drugih izvajalcev dejavnosti, saj izpolnjujejo funkcijo javnega interesa, nekatere zahteve iz te uredbe, vključno z določenimi minimalnimi prostorskimi zmogljivostmi, ne bi smele uporabljati za zavetišča inčasne domove.

- (29) Države članice opažajo, da izvajalci dejavnosti, odgovorni za neželene, zapuščene, potepuške, izgubljene ali zasežene pse ali mačke, vse pogosteje uporabljajočasne domove. Ker bi lahko število psov in mačk, ki so gojeni v začasnih domovih, vplivalo na trg s psi in mačkami, bi morala ta uredba zajemati nadomestne domove. Izvajalci dejavnosti, ki pse ali mačke nameščajo včasne domove, bi morali biti odgovorni za zagotavljanje, da ti domovi izpolnjujejo zahteve iz te uredbe. To bi bilo med drugim mogoče doseči tako, da se vzpostavi pogodbeno razmerje med izvajalcem dejavnosti in začasnimi skrbniki.
- (30) Ker sočasni domovi po svoji naravi gospodinjstva z omejeno zmogljivostjo za nastanitev psov in mačk, izvajalci dejavnosti ne bi smeli namestiti velikega števila psov in mačk včasni dom. Zato je primerno določiti največje število psov in mačk, ki jih je mogoče namestiti v en dom. To je tudi razlog, zakaj bi morala začasne domove veljati le splošna načela in zahteve za dobrobit ter le nekatere posebne zahteve glede dobrobiti.
- (31) Ker se Uredba (EU) 2017/625 uporablja za uradni nadzor, ki se izvaja za preverjanje skladnosti s pravili na področju zahtev za dobrobit živali, ki vključujejo zahteve za dobrobit psov in mačk, kot so zahteve iz te uredbe, je primerno uporabiti opredelitev pristojnih organov iz Uredbe (EU) 2017/625 v tej uredbi, da se zagotovi skladnost z uporabo pravil o uradnem nadzoru v zvezi z dobrobitjo živali.

- (32) Ker je ta uredba primer zakonodaje Unije na področju zahtev za dobrobit živali iz člena 1(2), točka (f), Uredbe (EU) 2017/625, se zahteve iz Uredbe (EU) 2017/625 uporabljajo poleg zahtev iz te uredbe. Države članice imajo zlasti obveznosti na podlagi Uredbe (EU) 2017/625, vključno z obveznostjo predložitve letnega poročila o uradnem nadzoru, ki so ga opravile v prejšnjem letu. Ta obveznost bi morala zajemati uradni nadzor, ki se izvaja za preverjanje skladnosti s pravili o dobrobiti živali in sledljivosti psov in mačk. Standardni vzorčni obrazec, ki ga države članice uporabljajo za tako poročanje, določen v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2019/723⁷, bi bilo treba posodobiti, da se upošteva ta uredba.
- (33) Pristop „eno zdravje“ bi lahko bil koristen vodnik za izvajalce dejavnosti pri izvajanju zahtev za dobrobit na podlagi te uredbe. Uredba (EU) 2019/6 vsebuje celovit sklop zahtev za zagotovitev preudarne rabe antimikrobikov pri živalih. Da bi se obravnavala tveganja antimikrobične odpornosti ob hkratnem zagotavljanju visokih standardov zdravja in dobrobiti živali, se te zahteve uporabljajo tudi za pse in mačke, ki se gojijo v vzrejnih obratih, prodajnih obratih in zavetiščih. Bistveno je, da veterinarji te elemente upoštevajo pri svojih svetovalnih obiskih v zvezi z dobrobitjo.

⁷ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/723 z dne 2. maja 2019 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta glede standardnega vzorčnega obrazca za uporabo v letnih poročilih, ki jih predložijo države članice (UL L 124, 13.5.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/723/oj).

- (34) Obstajajo dokazi, da se na ozemlju Unije izvajajo dejavnosti, včasih s čezmejnimi elementom, zaradi katerih psi in mačke v nekaterih primerih izkusijo telesno in duševno trpljenje, ki v nekaterih primerih lahko povzroči smrt. Pomemben primer so pasji boji. Ta uredba bi morala izvajalcem dejavnosti prepovedati vse dejavnosti, ki vključujejo trpljenje psov in mačk, ki so v njihovi oskrbi.
- (35) Za zagotovitev ustreznega izvrševanja te uredbe je ključno, da lahko pristojni organi opredelijo obrate, ki so predmet njihovega uradnega nadzora. Zato morajo izvajalci dejavnosti, ki gojijo pse ali mačke v obratih, o svojih dejavnostih uradno obvestiti pristojne organe, ti pa morajo voditi posodobljen register takih obratov. Da bi čim bolj zmanjšali upravno breme za izvajalce dejavnosti, bi morali imeti pristojni organi možnost, da v ta namen uporabijo informacije ali podatke, zbrane v ustreznem registru obratov na podlagi Uredbe (EU) 2016/429.

- (36) Dobro usposobljeno in izkušeno osebje je bistveno za izboljšanje razmer za dobrobit živali v obratih. Tako osebje mora poznavati osnovne vedenjske vzorce in potrebe zadevne živalske vrste. Oskrbniki živali bi morali imeti znanje in spretnosti na področju dobrobiti živali, ki so pomembne za njihove naloge in za pse in mačke, za katere skrbijo, da bi preprečili telesno in duševno trpljenje psov in mačk. Učinkovito ravnanje z živalmi pri psih in mačkah vključuje tehnike, kot sta instrumentalno pogojevanje in pozitivno ojačevanje, ki spodbujata okolje brez stresa. Kompetence na področju dobrobiti živali se lahko pridobijo z izobraževanjem, usposabljanjem ali poklicnimi izkušnjami. Ker so zavetišča pogosto odvisna od dela prostovoljcev in ker so pripravniki pogosto deležni praktičnega usposabljanja v teh ustanovah, se od prostovoljcev in pripravnikov v zavetiščih ne bi smelo zahtevati formalnega izobraževanja, usposabljanja ali poklicnih izkušenj, pod pogojem, da jih nadzoruje usposobljen oskrbnik živali.

- (37) Poleg tega bi moral biti za zagotovitev dobrobiti psov in mačk v obratu vsaj eden od njegovih oskrbnikov deležen usposabljanja v zvezi z zahtevami iz te uredbe in po potrebi dodatnimi nacionalnimi zahtevami ter poznati posodobljena znanstvena in tehnična priporočila. Izvajalec dejavnosti bi moral zagotoviti, da oskrbnik, ki je opravil usposabljanje, pridobljeno znanje posreduje drugim oskrbnikom v ustanovi. Komisija bi morala sprejeti izvedbene akte za določitev minimalnih zahtev za tako usposabljanje. Komisija lahko na podlagi člena 95 Uredbe (EU) 2017/625 ustanovi evropski referenčni center za dobrobit psov in mačk za zagotavljanje tehničnih in znanstvenih nasvetov pristojnim organom v okviru njihovega uradnega nadzora za izvrševanje te uredbe. Tak referenčni center Evropske unije za dobrobit psov in mačk bi lahko po usklajevanju s Komisijo objavil priporočila in primere gradiva za usposabljanje v skladu z minimalnimi zahtevami iz izvedbenih aktov ter ob upoštevanju najnovejših znanstvenih in tehničnih znanj.
- (38) Pristojni organi, odgovorni za zagotavljanje, da so na voljo tečajji usposabljanja in da so ti tečajji dovolj kakovostni, bi lahko sodelovali z drugimi ustreznimi organi, veterinarskimi združenji in izobraževalnimi ustanovami, da bi razvili visokokakovostne, znanstveno utemeljene programe usposabljanja.

- (39) Ker dobrobit živali vključuje zdravje živali, so veterinarji najprimernejši za svetovanje izvajalcem dejavnosti, da bi se izboljšalo stanje dobrobiti živali v obratih. Obrate, ki gojijo večje število psov in mačk, kot ga določa prag, bi zato moral v prvem letu od začetka uporabe te uredbe ali v prvem letu od priglasitve novega obrata obiskati veterinar v zvezi z dobrobitjo živali.
- (40) Iz razlogov dobrobiti bi bilo treba končanje življenja psov in mačk vedno izvesti tako, da bi zadevni pes ali mačka občutila čim manjšo bolečino in stisko. Veterinarji so usposobljeni, da ocenijo stanje živali in po potrebi izvedejo evtanazijo. Izvajalci dejavnosti bi se morali posvetovati z veterinarjem, ki bi moral načeloma na podlagi predhodnega soglasja izvajalca dejavnosti psa ali mačko evtanazirati. V nujnih primerih ali ob nesrečah, kadar veterinarska pomoč ni dostopna, bi države članice morale imeti možnost dovoliti, da življenje psa ali mačke konča usposobljena pristojna oseba, pod pogojem, da se uporabi metoda, ki ima takojšnji učinek.

- (41) Nekatere vzrejne strategije vodijo do težav z dobrobitjo psov in mačk. Z izbiro nekaterih genetskih lastnosti iz estetskih ali drugih tržnih razlogov se lahko ustvarijo in na prihodnje generacije prenesejo tudi nezaželene lastnosti z vidika dobrobiti živali. Zato bi morali izvajalci dejavnosti sprejeti ukrepe za zagotovitev, da njihove vzrejne strategije ne bodo imele takih negativnih posledic za dobrobit psov in mačk. Zlasti zaradi vzrejnih strategij, ki temeljijo na tržnih ciljih, lahko nekatere pasme psov in mačk razvijejo „prekomerno izražene telesne značilnosti“. Ker lahko prekomerno izražene telesne značilnosti zadevnim psom in mačkam povzročijo resne zdravstvene težave, bi morali rejci pse in mačke, ki kažejo take lastnosti, izključiti iz programov vzreje.
- (42) Lepotne razstave, predstavitve in tekmovanja vplivajo na tržne priložnosti in cene psov in mačk. Pohabljanje in nekatere vzrejne strategije, zaradi katerih imajo psi ali mačke prekomerno izražene telesne značilnosti, so lahko koristni za rejce, ki sodelujejo v lepotnih razstavah, predstavitev in tekmovanjih. Gonilo organizacije takih razstav, predstavitev in tekmovanj ter sodelovanje v njih so lahko dejavniki, ki niso povezani z dobrobitjo živali, kot so lepotni standardi, in lahko imajo za cilj oglaševanje nekaterih pasem in fizičnih značilnosti. Da bi zagotovili, da bi rejci dajali prednost dobrobiti psov in mačk, ki jih vzrejajo, in jih ne bi vzrejali tako, da bi razvijali prekomerno izražene telesne značilnosti pri njih, in jih ne bi pohabljali, da bi dosegli nezdrave lepotne standarde, izvajalci dejavnosti v vzrejnih obratih in prodajnih obratih ter organizatorji takih razstav, predstavitev in tekmovanj ne bi smeli uporabljati ali vključevati v take razstave, predstavitve in tekmovanja psov ali mačk s prekomerno izraženimi telesnimi značilnostmi ali tistih, ki so bili pohabljeni.

- (43) Znanstveni dokazi kažejo, da ima parjenje v ožjem sorodstvu znaten negativni vpliv na dobrobit živali. Prepovedati bi bilo treba parjenje psov in mačk v ožjem sorodstvu, in sicer med starši in potomci, sorojenci, polbrati in polsestrami ter starimi starši in vnuki, saj se s tem poveča pogostost prirojenih napak in ogrozi pravilno delovanje imunskega sistema, oboje pa negativno vpliva na dobrobit psov in mačk. Možno pa je, da je za ohranitev lokalnih pasem z omejenim genskim skladom potrebno parjenje v ožjem sorodstvu. Zato bi moral imeti pristojni organ možnost, da ga v takih primerih dovoli.
- (44) Hibridizacije s prostoživečimi vrstami ne bi smeli spodbujati, saj hibridi niso tako udomačeni kot psi in mačke. Glede na velike težave pri izpolnjevanju posebnih vedenjskih potreb takih hibridov ter njihovo nelagodje ali trpljenje bi bilo treba vzrejo, pri kateri nastajajo taki hibridi prepovedati.
- (45) Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) je zagotovila tehnično in znanstveno pomoč pri več vprašanjih v zvezi z nastanitvijo, zdravjem in bolečimi postopki pri psih in mačkah, ki se gojijo v vzrejnih obratih. Ta uredba upošteva priporočila EFSA o vrsti nastanitve in gibanju, temperaturi in svetlobi v nastanitvi ter zdravju in bolečih kirurških posegih.

- (46) Znanstveni dokazi poudarjajo pomen hrane, vode, nastanitve, zdravstvenega varstva, izpolnjevanja vedenjskih potreb in preprečevanja bolečih praks za dobrobit psov in mačk. Zato je ključno, da se ti vidiki gojenja psov in mačk podrobno uredijo.
- (47) Obstajajo jasni znanstveni dokazi, da morajo imeti psi in mačke dovolj prostora za izražanje svojega naravnega vedenja in normalno socialno interakcijo. To ni mogoče, kadar se živali gojijo v zaprtem prostoru, zlasti če se redijo v zabojskih. Zato bi bilo treba gojitev psov in mačk v zabojskih prepovedati, razen če je to potrebno za prevoz živali ali za začasno, kratkoročno izolacijo posameznih psov in mačk za čas trajanja sodelovanja v razstavah, predstavitev in tekmovanjih, za pasje ali mačje mladiče, ki imajo zmanjšano sposobnost uravnavanja temperature, in za pasje ali mačje mladiče skupaj z njihovimi materami, po pogojem, da se čim bolj zmanjša stres, prepreči trpljenje zaradi ekstremnih temperatur ter da lahko žival stoji, se obrne in leži v naravnem položaju.
- (48) Psom in mačkam bi bilo treba zagotoviti namenski prostor za počitek, kamor se lahko umaknejo, kjer počivajo in se počutijo varne. Prostor za počitek bi moral biti čist in suh ter bi moral biti prekrit z mehкими materiali, kot so podloga, odeja ali drugi primerni materiali, ki zagotavljajo udobje in dobro telesno podporo. Prostor za počitek bi moral biti dovolj velik, da lahko v njem stojijo, se obračajo in ležijo v naravnem položaju. Vsi psi ali mačke, ki si delijo isti prostor, bi morali imeti možnost, da počivajo hkrati.

- (49) Na parjenje, kadar gre za naravni stik med samci in samicami, vpliva več dejavnikov, vključno s hormonskimi cikli, vedenjem in časom. Zato je fizično omejevanje gibanja psov ali mačk med parjenjem v nasprotju z njihovim naravnim vedenjem in zato negativno vpliva na njihovo dobrobit. Izvajalci dejavnosti ne bi smeli fizično omejevati psov ali mačk med parjenjem. Namesto tega bi morali izvajalci dejavnosti poskusiti najti druge načine, s katerimi bi vplivali na uspešno parjenje, kot je optimizacija časa za parjenje.
- (50) Izvajalec dejavnosti se lahko na podlagi veterinarskega nasveta in ob upoštevanju stanja posameznega psa ali mačke odloči za kirurško ali nekirurško nadzorovanje razmnoževanja. Da bi preprečili bolečine, bi moral vsako kirurško sterilizacijo opraviti veterinar ali, v primeru mačjih samcev, kadar država članica to dovoljuje, veterinarski bolničar z licenco, in sicer z anestezijo in podaljšano analgezijo.
- (51) Dolgotrajno privezovanje bi bilo treba prepovedati, saj lahko vzbudi resne pomisleke v zvezi z dobrobitjo živali. Povezano je lahko z vse pogostejšimi gibalnimi motnjami ter nezmožnostjo udobno ležati ali počivati in se normalno vesti.

- (52) Zelo pomembno je, da se psom in mačkam zagotovi dovolj prostora za izražanje prirojenega vedenja. Iz istega razloga bi se morali zabojniki uporabljati samo v izjemnih okoliščinah, na primer, ko bi bilo treba agresivnega psa ali mačko za kratek čas osamiti, ali za prevoz psov in mačk do veterinarja. Nastanitev bi morala omogočati tudi dostop do naravne svetlobe, ki bi se lahko po potrebi dopolnjevala z umetno razsvetljavo, da se olajša naravni cirkadiani ritem psov in mačk. Pasji mladiči, starejši od petih tednov, se lahko za določeno obdobje pripeljejo na varno območje na prostem, pri čemer se upoštevajo njihove individualne potrebe in vremenske razmere, da bi bolje podprli njihov razvoj. Psom, starejšim od osem tednov, bi bilo treba zagotoviti dostop do zunanjega okolja, da se zadovolji njihova potreba po gibanju, socializaciji in izražanju drugega prirojenega vedenja. Taki psi bi morali biti vsak dan za skupno obdobje najmanj ene ure deležni dostopa do varnega zunanjega okolja ali sprehoda.

- (53) Da bi preprečili ogrožanje njihove dobrobiti in zlasti zaplete pri brejosti psic in mačk za razplod, se te ne bi smele pariti, dokler ne dosežejo spolne zrelosti. Da bi si lahko psice in mačke za razplod po brejosti in dojenju fizično opomogle, bi jim bilo treba ponovno razmnoževanje omogočiti šele, ko je preteklo dovolj časa. Da pa bi se pri psicah in mačkah za razplod preprečila nekatera patološka reproduktivna stanja, kot je piometra, bi bilo treba v obdobju dveh let dovoliti do tri brejosti, ki bi jim sledilo ustrezno obdobje okrevanja, ki bi moralo pri psicah in mačkah, ki so v obdobju dveh let povrgle tri legla, vključno z legli mrtvorojenih pasjih ali mačjih mladičev, trajati najmanj eno leto. Pri starejših psicah in mačkah za razplod ter pri vseh tistih, ki so imele dva carska reza, bi bilo treba razmnoževanje opustiti, saj ni mogoče izključiti, da dodatna brejost ne bo imela negativnih učinkov na njihovo dobrobit.
- (54) Sprememba praks v zvezi s ciklom razmnoževanja, ki se zahteva s to uredbo, bi lahko v nekaterih primerih negativno vplivala na prihodke rejcev psov in mačk zaradi vse manjšega števila legel, vzrejenih na leto. Zato je treba rejcem zagotoviti dodaten čas za prilagoditev njihovega poslovnega modela.

- (55) Bistveno je, da psi in mačke ne ogrožajo varnosti ljudi. Da bi zmanjšali tveganje napadalnosti do ljudi, bi bilo treba pse in mačke, skotene ali gojene v obratih, ustrezno socializirati s pripadniki iste vrste, z ljudmi in, kadar je to mogoče, z drugimi živalmi . Gojiti bi jih bilo treba v spodbudnem in nenevarnem okolju z opremo za obogatitev okolja, kot so igrače, da se lahko igrajo in izražajo druga prirojena vedenja. Do ločevanja psov in mačk od njihovih mater ne bi smelo priti v prezgodnji starosti, saj lahko to pri teh živalih povzroči hud stres, povezan z ločitvijo, in s tem povezane vedenjske težave. Zato bi ga bilo treba prepovedati, razen kadar obstajajo zdravstveni razlogi za ločitev.
- (56) Postopki, katerih namen je spremeniti videz ali preprečiti določeno vedenje psov in mačk, kot so rezanje ušes, krašanje repa, odstranjevanje krempljev in resekcija glasilk ali gub, močno negativno vplivajo na njihovo dobrobit. Ti postopki so boleči ter psom in mačkam preprečujejo izražanje prirojenega vedenja. Zato bi bilo treba take postopke dovoliti le, če jih opravi veterinar, in samo, kadar je to potrebno iz zdravstvenih razlogov. Preventivni posegi ne bi smeli biti dovoljeni, razen če veterinar opredeli zdravstveno indikacijo, ki upravičuje tak poseg.

- (57) Psi, ki jih uporabljajo vojska, policija in carinske službe, imajo osrednjo vlogo pri nacionalni varnosti. Da bi se upoštevale posebne potrebe vojske, policije in carinskih služb ter izvajalcev dejavnosti, ki vzrejajo in šolajo pse za te organe, bi bilo treba državam članicam dovoliti, da odobrijo izjeme, kar zadeva boleče prakse ravnanja in privezovanje, saj so take prakse ravnanja in privezovanje morda potrebni pri šolanju takih psov. Kljub tem izjemam je pomembno, da se osebje, ki v obratih pse šola za vojsko ali policijo in carinske službe, redno usposablja za ustrezna znanja in spretnosti, tako da uporablja ustrezne metode ravnanja in usposabljanja ter čim bolj zmanjša bolečino za pse v svoji oskrbi.
- (58) Pastirski psi se vzredijo, da bi čuvali živino in jo ščitili pred plenilci v kmetijskem ali pašnem okolju. Taki psi pogosto preživijo dlje časa na prostem brez navzočnosti človeka. Zaradi načina uporabe teh živali in učinkov, ki jih ima ta uporaba na njihove življenjske razmere, je včasih njihova redna oskrba s hrano in pregledovanje zahtevno. Pogosto je težko izpolniti zahteve iz te uredbe, ki so namenjene zagotavljanju izpolnjevanja potreb takih živali po nastanitvi in socializaciji. Poleg tega so psi, ki se uporabljajo za usmerjanje gibanja črede, ovčarski psi, ki spremljajo odgovorno osebo. Za take pse so v obdobju sezonske selitve takih čred potrebne izjeme od nekaterih zahtev iz te uredbe glede nastanitve in socializacije.

- (59) Razmere v vzrejnih obratih so še posebej pomembne za zagotovitev ustrezne vzreje in gojenja psov in mačk ter ravnanja z njimi pred dajanjem na trg, zlasti zaradi posledic, ki jih lahko imajo slabe razmere z vidika dobrobiti živali v zgodnjem obdobju za pse in mačke. Zato je pomembno, da obrate za vzrejo psov in mačk, ki imajo precejšnjo vzrejno zmogljivost, odobrijo pristojni organi in da se pred odobritvijo izvedejo predhodni inšpekcijski pregledi na kraju samem. Taki predhodni inšpekcijski pregled, ki ga opravijo uradni veterinarji ali, kadar je bila nanje prenesena naloga uradnega nadzora, drugi strokovnjaki in posledična odobritev teh obratov sta učinkovit način za zagotovitev, da obrati izpolnjujejo zahteve iz te uredbe. Ker pa bi morali biti taki inšpekcijski pregledi osredotočeni na obrate, ki predstavljajo večje tveganje z vidika skladnosti s pravili o dobrobiti živali, in ker je razpoložljivost uradnih veterinarjev v državah članicah omejena, ne bi bilo sorazmerno zahtevati izvedbe predhodnega inšpekcijskega pregleda na kraju samem in odobritve za vse obrate. Pomembno je tudi, da je seznam teh odobrenih obratov javno dostopen, da lahko potencialni pridobitelji preverijo status vzrejnih obratov, s čimer se podpira javni nadzor nad takimi obrati in krepi ozaveščenost državljanov. Ker vzrejni obrati potrebujejo čas, da izpolnijo zahteve glede nastanitve, pristojni organi pa potrebujejo čas, da izvedejo inšpekcijske preglede obstoječih vzrejnih obratov na kraju samem, bi morala obveznost vzrejnih obratov, da pridobijo odobritev, začeti veljati na isti datum kot zahteve glede nastanitve .

- (60) Nekateri izvajalci dejavnosti, ki dajejo pse in mačke na trg, potencialne stranke spodbujajo k nakupu za vsako ceno, pri čemer uporabljajo čustvene argumente, ne da bi jim omenili posledice lastništva nad psom ali mačko. Drugi izvajalci dejavnosti poudarjajo odgovornost, povezano z lastništvom nad hišno živaljo, kar lahko seveda omeji njihovo zmožnost, da dajejo pse in mačke na trg Unije. Zaradi razlike v teh dveh odnosih imajo prednost manj odgovorni izvajalci dejavnosti, kar izkrivlja konkurenco kljub pomembnosti obveščanja strank o njihovih odgovornostih pri nabavi psa ali mačke za dobrobit živali in javni red. Zato je upravičeno zahtevati, da vsi izvajalci dejavnosti, ki dajejo pse in mačke na trg Unije, seznanijo prihodnje lastnike z njihovimi odgovornostmi. Poleg tega, kadar izvajalec dejavnosti dajanje psa ali mačke na trg oglašuje prek spleta, bi moralo biti ob tem oglasu navedeno ustrezno opozorilo, da bi se sporočilo o odgovornem lastništvu preneslo na učinkovit način. Za dobro delovanje trga in varstvo potrošnikov je pomembno spodbujati odgovorno lastništvo nad hišnimi živalmi ter preprečiti, da bi lastniki svoje pse in mačke zapustili, ker se pred nabavo živali niso zavedali odgovornosti, ki jih prinaša lastništvo nad hišnimi živalmi. Zato bi morala obveznost prikazovanja opozorila o odgovornem lastništvu v spletnih oglasih za prodajo, darovanje ali katero koli drugo obliko prenosa lastništva veljati tudi za fizične ali pravne osebe, ki niso izvajalci dejavnosti. Obveznost prikaza opozorila o odgovornem lastništvu velja za osebe, ki dajejo pse in mačke na trg za namene te uredbe. Ni namenjena, da bi posegala v svobodo tiska in svobodo izražanja ali v obstoječa nacionalna pravila o uredniški odgovornosti, ki niso harmonizirana na ravni Unije.

- (61) Nezakonito trgovino in goljufive prakse v zvezi z dajanjem psov in mačk na trg Unije olajšuje pomanjkanje sledljivosti teh živali. To pomanjkanje sledljivosti je posledica nepopolnih zahtev za identifikacijo in pomanjkanja zahtev za registracijo takih živali. Poleg tega so goljufive prakse olajšane, kadar sistemi za identifikacijo in registracijo psov in mačk niso harmonizirani ali jih ni mogoče enostavno upravljati, ker tehnična infrastruktura ni interoperabilna. Usklajeni načrt EU za nadzor spletne prodaje psov in mačk iz leta 2018 ter izvršilni ukrepi EU v zvezi z nezakonito trgovino z mačkami in psi, izvedeni v obdobju 2022–2023, so razkrili razširjene goljufive prakse pri dajanju psov in mačk na trg v Uniji ter s tem povezane težave glede dobrobiti živali. Zato je ključno harmonizirati standarde o sredstvih za identifikacijo in registracijo psov in mačk. Določitev široke obveznosti za identifikacijo in registracijo psov in mačk preprečuje vrzeli v sistemu sledljivosti, ki bi jih sicer lahko izkoristili goljufi. Fizične ali pravne osebe, ki dajejo pse ali mačke na trg Unije, bi morale predložiti dokazila o identifikaciji in registraciji v eni od podatkovnih zbirk, ki so jih v ta namen vzpostavile države članice. Vsako nadaljnjo spremembo lastništva ali odgovornosti za določenega psa ali mačko bi bilo treba evidentirati v eni od podatkovnih zbirk. Ob upoštevanju, da imajo psi, ki se uporabljajo v vojski, policiji in carinskih službah, osrednjo vlogo za nacionalno varnost, bi bilo treba državam članicam dovoliti, da odobrijo izjeme v zvezi z registracijo takih psov, da se prepreči njihova izsleditev do teh storitev.

- (62) Fizične ali pravne osebe, ki dajejo pse ali mačke na trg Unije, bi morale predložiti dokazilo o identifikaciji, ki vključuje dokument, ki se nanaša na kodo transponderja, vsajenega v psa ali mačko, pa tudi dokazilo o registraciji te živali v uradni podatkovni zbirki. Na ta način se bodo ključne informacije o živali posredovale novemu lastniku in se bo zagotovila njena sledljivost.

- (63) Ker se večina psov in mačk trenutno ponuja za prodajo ali darovanje prek spletnih oglasov, bi morala Komisija zagotoviti razvoj javno dostopnega in brezplačnega sistema, ki bi pridobiteljem omogočal preverjanje pristnosti identifikacije in registracije oglaševanega psa ali mačke ter lastništva nad njimi. V ta namen bi bilo treba od fizične ali pravne osebe, ki na spletu oglašuje psa ali mačko, zahtevati, da uporabi sistem preverjanja in v oglasu prikaže žeton, ki ga ustvari ta sistem. Cilj tega ukrepa je učinkovitejši boj proti goljufijam z izboljšanjem sledljivosti psov in mačk, danih na trg Unije, do njihovega izvora, s čimer bi se pristojnim organom omogočil boljši nadzor, nazadnje pa bi se izboljšala dobrobit teh živali. Ponudniki spletnih platform bi morali ravnati skrbno, kadar delujejo kot posredniki pri dajanju psov in mačk na trg Unije. Zato bi bilo treba brez poseganja v Uredbo (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta⁸ od spletnih platform, ki omogočajo oglaševanje psov in mačk za dajanje na trg, zahtevati, da svoj spletni vmesnik oblikujejo in organizirajo na način, ki fizičnim ali pravnim osebam, ki oglašujejo pse in mačke, omogoča, da prikažejo zadevni žeton in pridobitelje obvestijo o sistemu preverjanja. To ne bi smelo pomeniti obveznosti za spletne platforme, da na splošno spremljajo uvrstitve v ponudbo na platformi, niti splošne obveznosti ugotavljanja dejstev, namenjene ocenjevanju točnosti identifikacije in registracije pred objavo oglasov.

⁸ Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu za digitalne storitve in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

- (64) Ker raven ozaveščenosti oskrbnikov živali o dobrobiti živali neposredno vpliva na dobrobit psov in mačk, ki so v njihovi oskrbi, bi morale države članice zagotoviti, da je na voljo zadostno število kakovostnih usposabljanj, da se oskrbnikom živali omogoči izpolnjevanje zahtev glede usposabljanja, določenih v tej uredbi.
- (65) Za zagotovitev sledljivosti psov in mačk bi jih bilo treba individualno identificirati z edinstvenim identifikatorjem v obliki transponderja in podatke njihove identifikacije tudi registrirati v podatkovni zbirki. Zato bi morale biti države članice odgovorne, da vzpostavijo in vzdržujejo podatkovne zbirke psov in mačk na svojem ozemlju, da se zagotovi sledljivost teh živali. Prav tako je treba zagotoviti interoperabilnost teh podatkovnih zbirk. To bo poenostavilo iskanje informacij o psih in mačkah v Uniji, pristojnim organom pa omogočilo izvajanje uradnih pregledov za zagotavljanje, da se spoštujejo pravila o dobrobiti živali. Za lažjo interoperabilnost med nacionalnimi podatkovnimi zbirkami bi morala Komisija vzpostaviti indeksno podatkovno zbirko.
- (66) Za oceno napredka pri razmerah v zvezi z dobrobitjo živali, v katerih se psi in mačke gojijo v obratih, ter pri njihovi sledljivosti morajo države članice zbirati, sporočati in analizirati ključne kazalnike politike. Te ključne kazalnike politike bi bilo treba harmonizirati na podlagi te uredbe, da se zagotovi njihova primerljivost na ravni Unije in omogoči spremljanje napredka pri doseganju ciljev politike iz te uredbe na ravni Unije.

- (67) Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta⁹ določa pravila o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije ter o prostem pretoku takih podatkov. Za obdelavo osebnih podatkov, ki jo v okviru zadevnih postopkov izvajajo države članice, se uporablja Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰. Vlogo Komisije in držav članic pri obdelavi osebnih podatkov v primerih iz te uredbe bi bilo treba jasno opredeliti, da se zagotovi visoka raven varstva podatkov.

⁹ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

¹⁰ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

- (68) Za namene te uredbe bi morali biti imena posameznikov in z njimi povezani kontaktni podatki navedeni v dokumentih, ki jih Komisija in države članice obdelujejo med izvajanjem te uredbe, in sicer pri priglasitvi in odobritvi obratov, registraciji psov in mačk, preverjanju registracije psov in mačk ter uvozu psov in mačk. Obdelava teh osebnih podatkov je utemeljena z javnim interesom zagotavljanja spoštovanja zahtev za dobrobit psov in mačk, vključno z izvajanjem uradnega nadzora, in zagotavljanja sledljivosti, preprečevanja izogibanja tem zahtevam za dobrobit ter boja proti nezakoniti trgovini s psi in mačkami med državami članicami in, v primeru uvoza, iz tretjih držav.
- (69) Obdobje hrambe osebnih podatkov v registru obratov in na seznamu odobrenih vzrejnih obratov bi moralo biti deset let od datuma prenehanja dejavnosti obrata, saj morajo imeti pristojni organi dostop do podatkov o preteklih dejavnosti izvajalca dejavnosti v zvezi z vzrejo, gojitvijo in dajanjem psov in mačk na trg Unije ter biti seznanjeni s preteklim neizpolnjevanjem pravil o dobrobiti živali, ko prejmejo novo priglasitev dejavnosti ali zahtevek za odobritev.

- (70) Obdobje hrambe osebnih podatkov sedanjih in nekdanjih lastnikov psov ali mačk v nacionalnih podatkovnih zbirkah in indeksni podatkovni zbirki bi moralo biti pet let od evidentiranja smrti psa ali mačke v teh podatkovnih zbirkah ali 25 let od datuma prve registracije psa ali mačke v teh podatkovnih zbirkah. To obdobje hrambe je zasnovano tako, da zajema pričakovano življenjsko dobo psov in mačk, zagotavlja obstoj zanesljivega sistema sledljivosti za vse pse in mačke, s katerimi se trguje v Uniji, ter zagotavlja podatke, tudi po smrti posameznega psa ali mačke, za uradni nadzor težav z dobrobitjo, kot so neobičajno visoke stopnje umrljivosti, ki zahtevajo analizo podatkov.
- (71) Obdobje hrambe podatkov o lastnikih in pooblaščenih osebah, ki v Unijo vstopajo s psi ali mačkami v okviru netrgovskih premikov, predhodno priglašeni v podatkovni zbirki Unije o hišnih živalih, ki spremljajo potnike, bi moralo biti pet let od predhodne priglasitve lastnika, da lahko pristojni organi analizirajo podatke, prepoznajo sumljive premike in uvedejo uradni nadzor na podlagi tveganja za odkrivanje morebitnih goljufov.
- (72) Obdobje hrambe podatkov v sistemu Unije za preverjanje v zvezi s fizičnimi ali pravnimi osebami, ki oglašujejo psa ali mačko za namen dajanja na trg in uporabljajo sistem preverjanja za ustvarjanje zahtevanega žetona, bi moralo biti 18 mesecev od nastanka žetona, da se lahko v času pričakovanega najdaljšega trajanja objave spletnega oglasa s sistemom potrdi pristnost identifikacije, registracije in lastništva nad psom ali mačko, ki se oglašuje pridobitelju, ki uporablja ta sistem.

(73) Psi in mačke, uvoženi v Unijo, so bili v tretjih državah morda vzrejeni ali gojeni v razmerah, ki škodujejo njihovi dobrobiti. To vzbuja pomisleke javne morale ter predstavlja tveganja za varnost in zdravje živali ter javno zdravje v Uniji. Državljeni Unije menijo, da je visoka raven dobrobiti psov in mačk vprašanje moralne odgovornosti, kar potrjujejo rezultati raziskave Eurobarometer o dobrobiti živali iz leta 2023, številni dopisi in peticije, ki jih je o tej zadevi prejel Evropski parlament, številna parlamentarna vprašanja ter resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. februarja 2020 o zaščiti notranjega trga EU in pravic potrošnikov pred negativnimi posledicami nezakonite trgovine s hišnimi živalmi, pa tudi prepoved na ravni Unije za dajanje krzna psov in mačk ter izdelkov s takim krznom na trg in njihov uvoz. Poleg tega so težave v zvezi z življenjem ali zdravjem živali del težav v zvezi z dobrobitjo živali. Izčrpanost, kaheksija in dovzetnost za nalezljive bolezni so lahko na primer posledica preintenzivne uporabe psic ali mačk za vzrejo, pri kateri se ne upoštevajo njihove potrebe po dobrobiti. Nenazadnje lahko slabe razmere z vidika dobrobiti živali povzročijo javnozdravstvena tveganja, vključno s povečanjem pojavnosti povzročiteljev zoonoz, kot so dermatofitoza in notranji zajedavci, ter posredno povečano tveganje za razvoj antimikrobične odpornosti zaradi potrebe po velikih količinah antimikrobikov v izvornem obratu. Psi in mačke, vzrejeni v slabih razmerah z vidika dobrobiti živali, lahko pomenijo tudi tveganje za javno varnost, saj je možno, da v odzivanje razvijejo agresivno vedenje. Glede na te pomisleke javne morale ter tveganja za varnost, zdravje živali in javno zdravje ter za doseganje ciljev te uredbe je pomembno, da izvajalci dejavnosti, vključeni v uvoz psov in mačk iz tretjih držav, spoštujejo pravila glede njihove dobrobiti, ki so enaka ali enakovredna pravilom iz te uredbe, in da zagotavljajo enaka jamstva glede njihove sledljivosti. Ker bodo morali izvajalci dejavnosti iz tretjih držav, vključeni v izvoz psov in mačk v Unijo, zaradi tega uvesti spremembe, je treba določiti prehodno obdobje, enako obdobju, ki se uporablja za izvajalce dejavnosti iz Unije.

- (74) Da bi se uvozna pravila pravilno izvrševala, bi morala Komisija oblikovati seznam tretjih držav, ki so bile na podlagi njene ocene o zanesljivosti njihovega uradnega nadzora za izvrševanje pravil o dobrobiti živali na podlagi te uredbe ali ki jih je Unija priznala kot enakovredna, v obratih na njihovem ozemlju, ki izvažajo ali nameravajo izvažati pse in mačke na trg Unije, odobrene za dajanje psov in mačk na trg Unije. Poleg tega bi bilo treba vzpostaviti seznam obratov, ki vzrejajo in gojijo pse in mačke v teh tretjih državah ter ki lahko te živali izvažajo v Unijo, da se zagotovi sledljivost in olajša nadzor na mejnih kontrolnih točkah Unije. Komisija bi morala s pristopom, ki temelji na tveganju, izvesti presoje zanesljivosti sistema uradnega nadzora v tretjih državah, odobrenih na podlagi te uredbe, in tistih tretjih državah, ki zahtevajo odobritev na podlagi te uredbe. Spoštovanje zadevnih pravil iz te uredbe ali pravil, ki jih je Unija priznala kot enakovredna, bi bilo treba potrditi v zadevnem zdravstvenem spričevalu, ki se uporablja za tak izvoz. Zato bi si morala Komisija prizadevati spremeniti ustrezní vzorec uradnega spričevala, da bi se vključilo povezano potrdilo o dobrobiti živali.

(75) Da bi izboljšali varstvo potrošnikov in zagotovili ustrezno sledljivost psov in mačk, uvoženih v Unijo, je primerno s to uredbo zahtevati, da se živali pred vstopom v Unijo identificirajo in da njihovi uvozniki zagotovijo njihovo registracijo v eni od podatkovnih zbirk držav članic. S tem bo zagotovljen večji nadzor nad premiki teh živali. Poleg tega je usklajeno ukrepanje EU v zvezi z nezakonito trgovino z mačkami in psi, ki je bilo izvedeno v letih 2022 in 2023, pokazalo, da je ena od najbolj razširjenih goljufivih praks, povezanih s trgovino s psi in mačkami, ta, da se v Unijo uvažajo psi in mačke, namenjeni trgovanju, pri čemer se trdi, da gre za premike v netrgovinske namene, kot so opredeljeni v pravilih Unije o zdravju živali, in sicer premike psov in mačk, ki spremljajo svoje lastnike ali osebo, ki jo lastnik pooblasti, ne da bi nameraval prenesti lastništvo. Da bi državam članicam zagotovili orodja za izvajanje preverjanj na podlagi tveganja, usmerjenih v to goljufivo prakso, je bistveno, da se vstop psov in mačk v Unijo kot netrgovinski premik predhodno prihlasi v namenski podatkovni zbirki Unije o hišnih živalih, ki spremljajo potnike. V tej podatkovni zbirki bi bilo treba zbirati priglasitve za vstop v Unijo vseh takih živali, ne glede na vstopno točko, da bi imele države članice potreben pregled in bi odkrile sumljive premike. Zato je primerno, da Komisija vzpostavi in vzdržuje to podatkovno zbirko, da bodo lahko države članice dostopale do vseh razpoložljivih informacij za dejavnosti nadzora. Države članice bi morale uporabiti informacije, zbrane v podatkovni zbirki, in kadar je primerno izvajati ciljno usmerjen nadzor nad sumljivimi gibanji, po potrebi tudi s pregledi na kraju samem.

- (76) Za učinkovito izvajanje te uredbe se države članice spodbujajo, naj izvajajo kampanje za ozaveščanje o obveznostih iz te uredbe, vključno s kampanjami, namenjenimi fizičnim ali pravnim osebam, ki imajo v lasti pse ali mačke, in morebitnim pridobiteljem psov ali mačk. Te kampanje bi lahko zajemale obveznost glede identifikacije in registracije psov in mačk v skladu s to uredbo, zahteve glede vsebine oglasov za prodajo ali prenos lastništva ali odgovornosti za pse ali mačke ter razloge za sistem za preverjanje pristnosti spletnih oglasov, njegove tehnične značilnosti in način njegove uporabe. Kampanje bi lahko zajemale razloge za opozorilo odgovornega lastništva in pojasnile koncept odgovornega lastništva, vključno s tem, kako pomembno je, da se psi ali mačke ne zapuščajo. Komisija bi morala olajšati izmenjavo najboljših praks v zvezi s takimi dejavnostmi ozaveščanja. Več držav članic ima vzpostavljene programe kastracije oziroma sterilizacije za pse in mačke, da bi omejile nenadzorovano razmnoževanje potepuških psov in mačk. Izvajajo kampanje ozaveščanja o takih programih. Zaradi neučinkovitih programov kastracije oziroma sterilizacije se lahko zapuščenje poveča. Če se poleg tega neustrezno upravljajo populacije potepuških živali, lahko to povzroči, da se na trg Unije da več psov in mačk. Nacionalne kampanje o kastraciji oziroma sterilizaciji bi se lahko vključile v kampanjo ozaveščanja o obveznostih iz te uredbe, da bi spodbudili odgovorno lastništvo in zmanjšali pritisk na trg psov in mačk.

(77) Da bi se upoštevali tehnični napredek in znanstveni razvoj, zlasti mnenja EFSA, ter njuni družbeni, gospodarski in okoljski učinki, bi bilo treba na Komisijo v skladu s členom 290 PDEU prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov za dopolnitev te uredbe za opredelitev kazalnikov v zvezi z vedenjskimi in fizičnimi lastnostmi psov in mačk z navedbo značilnosti genotipov in prekomerno izraženih telesnih značilnosti, ki bi morali voditi do izključitve psa ali mačke iz razmnoževanja, tako da vzrejne strategije ne bodo privedle do škodljivih vplivov na zdravje ali dobrobit psov in mačk. V okviru lepotnih razstav, predstavitev in tekmovanj bi morali ti delegirani akti odražati postopen in uravnotežen pristop, pri čemer bi bilo treba upoštevati znanstveno mnenje EFSA ter posebne socialne in gospodarske razmere v sektorju, da se zagotovi sorazmerno in praktično izvedljivo izvajanje.

(78) Za določitev minimalnih meril, ki jih je treba oceniti med obiski v zvezi z dobrobitjo živali, ter da bi se upoštevali tehnični napredek in znanstveni razvoj ter njuni družbeni, gospodarski in okoljski učinki, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi z dopolnitvijo člena 10 te uredbe in spremembo prilog k tej uredbi v zvezi z zahtevami za vzrejo, gojitev in identifikacijo psov in mačk ter kazalniki za spremljanje ciljev politike iz te uredbe. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje¹¹. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

¹¹ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje (UL L 123, 12.5.2016, str. 1).

(79) Na Komisijo bi bilo treba prenesti izvedbena pooblastila, da se zagotovijo enotni pogoji za izvajanje :

- uskladitve vsebine izobraževanja, usposabljanja ali poklicnih izkušenj za kompetentne oskrbnike živali,
- informacij, ki jih morajo izvajalci dejavnosti in fizične osebe, ki dajejo pse ali mačke na trg in jih oglašujejo, predložiti kot dokazilo o identifikaciji in registraciji psov in mačk, ter nekaterih vidikov sistema, ki izvaja samodejna preverjanja pristnosti identifikacije in registracije psov in mačk,
- minimalnih zahtev za vsebino podatkovnih zbirk za registracijo psov in mačk in zahtev glede interoperabilnosti podatkovnih zbirk,
- harmonizirane metodologije za merjenje podatkov, ki jih je treba zbrati, določenih v Prilogi III k tej uredbi, in predloge, po kateri države članice Komisiji poročajo o teh podatkih,
- informacij, ki jih morajo lastniki predhodno priglasiti v podatkovni zbirki Unije o hišnih živalih, ki spremljajo potnike, in postopu za predhodne priglasitve premikov, ki predstavljajo tveganje goljufije.

Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹².

¹² Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (80) Stališča državljanov glede dobrobiti psov in mačk se med državami članicami razlikujejo. Nekatere države članice so tako že sprejele celovit sklop pravil o dobrobiti takih živali. Ker ta uredba določa minimalne zahteve, je zato primerno državam članicam dovoliti, da ohranijo ali sprejmejo strožja nacionalna pravila, namenjena obsežnejši zaščiti psov in mačk, kot so pravila iz te uredbe, pod pogojem, da ta nacionalna pravila ne vplivajo na pravilno delovanje notranjega trga.
- (81) Države članice bi morale Komisijo uradno obvestiti o vseh nacionalnih pravilih, ki so strožja od pravil na podlagi te uredbe. Komisija pa bi morala o takih pravilih obvestiti druge države članice. Kadar nacionalna pravila spadajo na področje uporabe Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta¹³, bi bilo treba o njih uradno obvestiti Komisijo v skladu z navedeno direktivo.
- (82) Ključno je, da se pravo Unije redno spremlja in ocenjuje, da se lahko po potrebi posodobi, da bi še naprej dosegalo svoje cilje. Zato bi morala ta uredba zajemati obveznost za Komisijo, da spremlja dobrobit psov in mačk v Uniji ter izvede oceno, ki se predstavi drugim institucijam Unije.

¹³ Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1.
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/1535/oj>).

- (83) Za zagotovitev polne uporabe te uredbe bi morale države članice določiti pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, ki bi zajemala vse obveznosti izvajalcev dejavnosti, vključno s prepovedjo zapuščanja psov in mačk, in zagotoviti njihovo izvrševanje. Te kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice bi morale zlasti v primeru resnih ali ponavljajočih se kršitev določiti kazni, ki so finančno odvračilne in upoštevajo promet izvajalca dejavnosti ter vključujejo možnost, da se mu prepove opravljanje dejavnosti.
- (84) Ob upoštevanju stroškov upravljanja zavetišča in javnih koristi te dejavnosti se države članice spodbujajo, naj, kadar zavetišča izpolnjujejo zahteve iz te uredbe za dobrobit neželenih, zapuščenih ali potepuških psov in mačk, razmislijo o sprejetju ukrepov za zagotovitev, da se zavetišča in organizacije, odgovorne za te živali, ustrezno financirajo v skladu z nacionalnim pravom.
- (85) Ker ciljev te uredbe, in sicer določitve minimalnih zahtev, ki zagotavljajo pravilno delovanje notranjega trga ob hkratnem zagotavljanju visoke ravni dobrobiti psov in mačk ter sledljivosti teh živali, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njihovih učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

- (86) V skladu s členom 57(1)(g) Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴ je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal 18. novembra 2024 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

¹⁴ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES ([UL L 295, 21.11.2018, str. 39](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

Poglavje I

Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitve pojmov

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa minimalne zahteve za:

- (a) dobrobit psov in mačk, vzrejenih ali gojenih v obratih ali danih na trg Unije;
- (b) sledljivost psov in mačk .

Člen 2

Stvarno področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za vzrejo, gojitev, sledenje, dajanje na trg psov in mačk ter njihov vstop v Unijo.
2. Ta uredba se ne uporablja za vzrejo, gojitev, dajanje na trg ali vstop v Unijo psov ali mačk, ki so namenjeni ali se uporabljajo za znanstvene namene ali klinična preskušanja, ki so potrebna za pridobitev dovoljenja za promet z zdravili za uporabo v veterinarski medicini.

Člen 3

Osebno področje uporabe

1. Poglavje II se uporablja za vse izvajalce dejavnosti.
2. Poglavje III se uporablja za vse fizične in pravne osebe, ki imajo v lasti pse ali mačke v Uniji.
3. Poglavje V se uporablja za vse fizične in pravne osebe, ki v Unijo vnašajo pse ali mačke.
4. Ta uredba se ne uporablja za kmete, ki na svojem kmetijskem gospodarstvu nudijo zatočišče potepuškim mačkam, ki se prosto gibljejo in so koristne za zatiranje škodljivih organizmov, kadar ti kmetje niso izvajalci dejavnosti in teh mačk ne dajejo na trg.

Člen 4

Opredelevitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „pes“ pomeni žival vrste *Canis lupus familiaris*;
- (2) „mačka“ pomeni žival vrste *Felis silvestris catus*;
- (3) „dobrobit psov in mačk“ pomeni fizično in duševno stanje psa ali mačke, ki prejema ustrezno prehrano, je gojena v ustreznem okolju, v dobrem zdravstvenem stanju, kaže ustrezno vedenje in ima na splošno pozitivno duševno izkušnjo življenja;

- (4) „hibrid“ pomeni vsakega potomca v prvi do četrti generaciji po križanju med prostoživečo vrsto in domačim psom ali mačko ali med takimi hibridi in prostoživečimi vrstami, domačimi psi ali mačkami ali drugimi hibridi;
- (5) „vzreja“ pomeni gojitev psov ali mačk v vzrejnih obratih za namene razmnoževanja;
- (6) „gojitev“ pomeni vsako dejavnost, med katero so psi in mačke nameščeni, nastanjeni ali oskrbovani v obratu ali pod odgovornostjo izvajalca dejavnosti ali oboje;
- (7) „dajanje na trg“ pomeni prodajo, ponujanje v prodajo, distribucijo ali katero koli drugo obliko prenosa lastništva ali odgovornosti za pse ali mačke, bodisi za plačilo bodisi brezplačno, ter oglaševanje psov in mačk v te namene, razen občasnih darovanj v nerednih časovnih presledkih s strani fizičnih oseb, ki niso izvajalci dejavnosti, in brez spletnega oglaševanja;
- (8) „oglaševanje“ pomeni vsako obliko komuniciranja z javnostjo ali njenim delom, ki neposredno ali posredno promovira psa ali mačko, eno ali več njenih fizičnih značilnosti ali pasmo, da bi vzbudila zanimanje, sodelovanje ali prodajo;

- (9) „spletna platforma“ pomeni spletno platformo, kakor je opredeljena v členu 3, točka (i), Uredbe (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵, ki deluje kot posrednik pri dajanju psov ali mačk na trg ;
- (10) „psica za razplod“ pomeni pasjo samico od prvega parjenja ali osemenitve do odstavitve njenega zadnjega legla;
- (11) „mačka za razplod“ pomeni mačjo samico od prvega parjenja ali osemenitve do odstavitve njenega zadnjega legla;
- (12) „pastirski pes“ pomeni psa, ki se ga goji ali je usposobljen predvsem za čuvanje živine pred plenilci v kmetijskem ali pašnem okolju;
- (13) „ovčarski pes“ pomeni psa, ki se ga goji ali je usposobljen predvsem za usmerjanje, premikanje ali drugačno obvladovanje živine v kmetijskem ali pašnem okolju, vključno s kmetijami, pašniki ali med tranzimanso;
- (14) „obrat“ pomeni vzrejni obrat, prodajni obrat, zavetišče ali začasni dom;

¹⁵ Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu za digitalne storitve in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

- (15) „vzrejni obrat“ pomeni vse prostore ali objekte, vključno z gospodinjstvi, kjer se psi ali mačke gojijo zaradi razmnoževanja z namenom dajanja njihovih mladičev na trg;
- (16) „kmet“ pomeni kmeta, kakor je opredeljen v členu 3, točka 1, Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶;
- (17) „prodajni obrat“ pomeni vse prostore ali objekte, kjer se psi ali mačke gojijo za prodajo, ne da bi bili tam skoteni, vključno s trgovinami s hišnimi živalmi in gospodinjstvi, ter vse prostore ali objekte za zbiranje, kjer se zbirajo psi ali mačke iz več kot enega obrata;
- (18) „zavetišče“ pomeni vse prostore ali objekte, vključno z gospodinjstvi, kjer se gojijo neželeni, zapuščeni, izgubljeni, zaseženi ali nekdanji potepuški psi ali mačke z namenom dajanja na trg;
- (19) „začasni dom“ pomeni gospodinjstvo, v katerem se gojijo psi ali mačke v imenu izvajalca dejavnosti, odgovornega za neželene, zapuščene, izgubljene, zasežene ali nekdanje potepuške pse ali mačke;

¹⁶ Uredba (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L 435, 6.12.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

- (20) „izvajalec dejavnosti“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki daje pse ali mačke na trg in je odgovorna za vzrejni obrat, prodajni obrat ali zavetišče ter za pse ali mačke, ki se v njih gojijo, ali ki pse ali mačke namešča včasne domove in je odgovorna za pse ali mačke, ki se v njih gojijo;
- (21) „pristojni organi“ pomeni pristojne organe, kakor so opredeljeni v členu 3, točka 3, Uredbe (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷;
- (22) „vzrejna strategija“ pomeni sklop sistematičnih ukrepov, vključno z evidentiranjem, selekcijo, vzrejo in izmenjavo plemenskih psov ali mačk ter njihovega zarodnega materiala, oblikovanih in izvedenih za ohranitev ali izboljšanje zelenih fenotipskih ali genotipskih značilnosti v ciljni vzrejni populaciji;
- (23) „evtanazija“ pomeni dejanje povzročitve smrti z uporabo metode, ki povzroči hitro in nepovratno izgubo zavesti, pri čemer sta bolečina in stiska živali minimalni, s čimer se konča življenje psa ali mačke;

¹⁷ Uredba (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmaceutskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (Uredba o uradnem nadzoru) (UL L 95, 7.4.2017, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/oj>).

- (24) „pohabljanje“ pomeni poseg, vključno s kirurškim posegom, ki se izvede iz razlogov, ki niso terapevtski ali diagnostični, razen kastracija oziroma sterilizacija ali vsaditev transponderja, in ki povzroči poškodbo ali izgubo občutljivega dela telesa ali spremembo kostne strukture psa ali mačke;
- (25) „kastacija oziroma sterilizacija“ pomeni postopek, s katerim se psom ali mačkam kirurško in nepovratno prepreči razmnoževanje;
- (26) „trpljenje“ pomeni neprijetno, neželeno fizično ali duševno stanje, ki je posledica izpostavljenosti psa ali mačke škodljivim dražljajem ali stalnega neobstoja pomembnih pozitivnih dražljajev;
- (27) „nastanitev“ pomeni stavbe ali omejen zunanji prostor v obratih, kjer se začasno ali stalno gojijo psi ali mačke;
- (28) „nastanitveni objekt za pse“ pomeni fizično strukturo, ki zajema enega ali več ograjenih prostorov za namestitev psov;
- (29) „nastanitveni objekt za mačke“ pomeni fizično strukturo, ki zajema enega ali več ograjenih prostorov za namestitev mačk;
- (30) „oskrbnik živali“ pomeni osebo, ki skrbi za pse ali mačke, vzrejene ali gojene v obratu, vključno s prostovoljci, pripravniki in delavci s krajšim delovnim časom, pod odgovornostjo izvajalca dejavnosti;

- (31) „obogatitev okolja“ pomeni materiale ali strukture v okolju psa ali mačke z zaposlitveno ali prehransko funkcijo, ki lahko spodbudijo in izpolnijo radovednost in nagonsko vedenje psov ali mačk ali zagotovijo njihovo fizično motivacijo;
- (32) „privezovanje“ pomeni privezovanje psa ali mačke na sidrno točko ali predmet, da bi ostala na zelenem območju ali da se omeji njeno gibanje;
- (33) „zabojnik“ pomeni vsak zaboj, škatlo, kletko, posodo ali premično strukturo, v katero se zaprejo psi ali mačke;
- (34) „odgovorno lastništvo“ pomeni skupek ravnanj lastnika psa ali mačke ali bodočega lastnika psa ali mačke, ki so skladna z zavezo opravljanja različnih nalog, usmerjenih v zadovoljevanje zdravstvenih, vedenjskih, okoljskih in fizičnih potreb psa ali mačke, in zmanjševanja tveganj, ki bi jih pes ali mačka lahko pomenila za skupnost, druge živali ali okolje;
- (35) „lastnik hišne živali“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki ima v lasti psa ali mačko kot hišno žival;
- (36) „hišna žival“ pomeni psa ali mačko, ki je v lasti zaradi osebnega zadovoljstva ali za družbo ljudem;

- (37) „sistem hitrega obveščanja“ (iRASFF) pomeni elektronski sistem za izvajanje sistema hitrega obveščanja iz člena 50 Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸ ter postopkov za upravno pomoč in sodelovanje med državami članicami iz členov 102 do 108 Uredbe (EU) 2017/625;
- (38) „mreža AAC“ pomeni mrežo, ki jo sestavljajo Komisija in organi za zvezo, ki jih države članice določijo v skladu s členom 103(1) Uredbe (EU) 2017/625 za lažjo komunikacijo med pristojnimi organi;
- (39) „netrgovski premik“ pomeni netrgovski premik, kakor je opredeljen v členu 4, točka 14, Uredbe (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹, kadar je zadevna hišna žival pes ali mačka.

¹⁸ Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj>).

¹⁹ Uredba (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali („Pravila o zdravju živali“) (UL L 84, 31.3.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj>).

Poglavje II

Obveznosti izvajalcev dejavnosti v obratih

Člen 5

Izjeme od obveznosti iz tega poglavja

1. Za vzrejni obrat, kjer se za dajanje na trg povržeta največ dve legli v koledarskem letu, veljajo le obveznosti iz člena 6, člena 7(1), (3), (4) in (5), členov 8, 9 in 11, člena 14(2), (3) in (4), člena 15(3), (4) in (8), člena 16(1), točke (b), (c) in (d), člena 17(2), (3), (5) in (7), člena 18, člena 19(1) ter točk 3 in 4.3 Priloge I.
2. Za zavetišče, v katerem se kadar koli goji skupaj največ 15 psov ali mačk, ali za kateri koli začasni dom veljajo le obveznosti iz člena 6, člena 7(1), (2), (3), (4) in (5), člena 9, člena 11, člena 14(2), (3) in (4), člena 15(3), (4) in (8), člena 16(1), točke (a), (b), (c) in (d), člena 17(2), (3), (5) in (7), člena 18 in točke 4.3 Priloge I.

Člen 6

Splošna načela dobrobiti

Izvajalci dejavnosti v zvezi s psi ali mačkami, ki jih vzrejajo ali gojijo v svojem obratu, uporabljajo naslednja splošna načela dobrobiti:

- (a) psi in mačke imajo na voljo vodo in hrano, katerih kakovost in količina jim omogočata ustrezno prehrano in hidracijo;
- (b) psi in mačke se gojijo v fizičnem okolju, ki je ustrezno in redno čiščeno, varno in udobno, zlasti v smislu prostora, kakovosti zraka, temperature, svetlobe in zaščite pred neugodnimi vremenskimi razmerami, ter ki je dovolj veliko, da ni prenatrpano in jim omogoča enostavno gibanje;
- (c) psi in mačke so varni, čisti in zdravi in preprečujejo se boleznim, poškodbam in bolečinam, ki so posledica zlasti gospodarjenja z živalmi, ravnanja z njimi in vzrejnih praks;
- (d) psi in mačke se gojijo v okolju, ki jim omogoča izražanje vrstno značilnega vedenja in socialnega vedenja, ki ni škodljivo, ter vzpostavitev pozitivnega odnosa z ljudmi;
- (e) psi in mačke se gojijo tako, da se optimizira njihovo duševno stanje, kar se zagotovi s preprečevanjem ali z zmanjševanjem negativnih dražljajev po trajanju in intenzivnosti ter s povečevanjem priložnosti za pozitivne dražljaje po trajanju in intenzivnosti, preprečevanjem razvoja nenormalnega ponavljajočega se in drugega vedenja, ki kaže na negativno dobrobit živali, in ob upoštevanju potreb posamezne živali na področjih iz točk (a) do (d).

Člen 7

Splošne obveznosti glede dobrobiti

1. Izvajalci dejavnosti so odgovorni za dobrobit psov in mačk, ki se gojijo v obratih pod njihovo odgovornostjo in nadzorom, ter za zmanjšanje kakršnih koli tveganj za dobrobit teh živali.
2. V primeru začasnih domov je odgovoren izvajalec dejavnosti, v imenu katerega se gojijo psi ali mačke. Taki izvajalci dejavnosti nikoli ne namestijo skupaj več kot pet psov ali mačk oziroma enega legla z materjo ali brez nje v začasni dom, začasnim skrbnikom zagotovijo ustrezne informacije o obveznostih glede dobrobiti živali in individualnih potrebah psov ali mačk, ter zagotovijo, da so ustrezne obveznosti iz te uredbe v začasnem domu izpolnjene.

Država članica, v kateri je začasni dom, lahko dovoli namestitev večjega števila psov, mačk ali legel v začasni dom, pod pogojem, da je v prostorih začasnega doma dovolj prostora, tudi zunanjega, in če število oskrbnikov živali v začasnem domu zadostuje, da se zagotovi dobrobit psov ali mačk.

3. Izvajalci dejavnosti psov in mačk ne smejo izpostavljati krutemu ravnanju, zlorabi ali slabemu ravnanju, vključno s siljenjem k udeležbi v dejavnostih, pri katerih bi verjetno prišlo do krutega ravnanja, zlorabe ali slabega ravnanja s psi ali mačkami, ki jih izvajalec dejavnosti vzreja ali goji.
4. Izvajalci dejavnosti ne smejo zapustiti psov ali mačk, ki jih vzrejajo ali gojijo.

5. Preden izvajalci dejavnosti prenehajo izvajati dejavnosti v obratu, zagotovijo, da se psi ali mačke, ki se v njih gojijo, nastanijo v nov dom, in sicer tako, da sami postanejo lastniki psa ali mačke ali da odgovornost za pse in mačke ali njihovo lastništvo prenesejo na druge izvajalce dejavnosti ali pridobitelje.
6. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da s psi in mačkami ravna zadostno število oskrbnikov živali, da se izpolnijo potrebe po dobrobiti psov ali mačk, ki se gojijo v njihovih obratih, in da imajo ti oskrbniki kompetence, zahtevane na podlagi člena 12.
7. Izvajalci dejavnosti zagotavljajo dobrobit psov in mačk, za katere so odgovorni, s spremljanjem kazalnikov, vezanih na živali, v zvezi z vedenjem in videzom, ter s sprejetjem ukrepov na podlagi rezultatov takega spremljanja.
8. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 28 za dopolnitev te uredbe z določitvijo kazalnikov, vezanih na živali, v zvezi z vedenjem in videzom živali, ki jih morajo izvajalci dejavnosti uporabljati za spremljanje v skladu z odstavkom 7 tega člena, ter metod, s katerimi jih izvajalci dejavnosti merijo.

Člen 8

Obveznosti v zvezi z vzrejno strategijo

1. Izvajalci dejavnosti v vzrejnih obratih zagotovijo, da se z njihovimi vzrejnimi strategijami čim bolj zmanjša tveganje za vzrejo psov ali mačk z genotipi, ki so povezani s škodljivimi učinki na zdravje in dobrobit teh živali.
2. Izvajalci dejavnosti v vzrejnih obratih za razmnoževanje ne uporabljajo psov ali mačk, ki imajo prekomerno izražene telesne značilnosti, zaradi katerih obstaja veliko tveganje škodljivih učinkov na dobrobit takih psov ali mačk oziroma njihovih potomcev. Pred izbiro psa ali mačke za vzrejo, ki bi lahko imela prekomerno izraženo telesno značilnost, se izvajalec dejavnosti posvetuje z veterinarjem ali neodvisno usposobljeno osebo, za katero je odgovoren veterinar. Ta veterinar ali neodvisna usposobljena oseba oceni, ali ima pes ali mačka prekomerno izraženo telesno značilnost.
3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 28za dopolnitev te uredbe z:
 - (a) opredelitvijo značilnosti genotipov iz odstavka 1 tega člena, ki se izključijo iz razmnoževanja, metod za njihovo oceno in zahtev glede vodenja evidenc;

- (b) opredelitvijo prekomerno izražene telesne značilnosti iz odstavka 2 tega člena, ki jih je treba izključiti iz razmnoževanja, metod za njihovo oceno in zahtev glede vodenja evidenc.

Komisija pri sprejemanju teh delegiranih aktov upošteva znanstveno mnenje Evropske agencije za varnost hrane (EFSA) ter vse socialne in gospodarske učinke teh delegiranih aktov.

Delegirani akti v zvezi s prekomerno izraženimi telesnimi značilnostmi se sprejmejo do 30. junija 2030. Delegirani akti v zvezi z genotipi se sprejmejo do 30. junija 2036.

- 4. Pri upravljanju razmnoževanja psov in mačk je prepovedano naslednje:
 - (a) parjenje med starši in potomci, med sorojenci, polbrati in polsestrami ter starimi starši in vnuki, razen če to odobri pristojni organ na podlagi posebne potrebe po ohranitvi lokalnih pasem z omejenim genskim skladom;
 - (b) vzreja z namenom pridobivanja hibridov.

Člen 9

Obvestilo o obratu in registracija obratov

1. Izvajalci dejavnosti pristojne organe uradno obvestijo o svoji dejavnosti, pri čemer zagotovijo vsaj naslednje informacije za vsakega od svojih obratov:
 - (a) ime, naslov in kontaktne podatke izvajalca dejavnosti;
 - (b) lokacijo obrata;
 - (c) vrsto obrata: vzrejni obrat, prodajni obrat, zavetišče ali začasni dom;
 - (d) vrsto in, za vzrejne obrate, pasme psov ali mačk, ki se gojijo v obratu;
 - (e) zmogljivost obrata, izražena kot največje število psov in mačk, ki se lahko gojijo v obratu;
 - (f) za vzrejne obrate ocenjeno število legel, ki bodo letno dani na trg;

2. Izvajalci dejavnosti uradno obvestijo pristojni organ o:
 - (a) kakršnih koli spremembah v zvezi z informacijami iz odstavka 1;
 - (b) kadar je ustrezno, načrtovanem datumu prenehanja dejavnosti, najpozneje pet delovnih dni pred tem datumom.
3. Države članice uporabijo informacije, pridobljene v skladu s členom 84 Uredbe (EU) 2016/429. Izvajalcem dejavnosti ni treba ponovno sporočiti informacij, ki so že bile predložene v skladu z navedenim členom.
4. Pristojni organ vodi register obratov. V ta namen lahko uporablja register, vzpostavljen na podlagi člena 101(1), točka (a), Uredbe (EU) 2016/429.

Člen 10

Obveznost pridobitve odobritve za določene vzrejne obrate

1. Izvajalci dejavnosti v vzrejnih obratih, v katerih se skoti ali načrtuje kotitev več kot pet legel na koledarsko leto ali v katerih se kadar koli skupaj goji več kot pet psic oziroma mačk za razplod, dajo pse ali mačke na trg šele, ko pristojni organ odobri njihov vzrejni obrat.

2. Pristojni organ opravi inšpekcijski pregled na kraju samem, da preveri, ali vzrejni obrat izpolnjuje zahteve iz te uredbe. Države članice lahko dovolijo, da se taki pregledi izvajajo na daljavo, pod pogojem, da uporabljena sredstva za komuniciranje na daljavo pristojnemu organu zagotavljajo zadostne dokaze za izvedbo zanesljivih inšpekcijskih pregledov. Pristojni organ izda potrdila o odobritvi samo vzrejnim obratom, ki izpolnjujejo zahteve iz te uredbe.
3. Pristojni organ vodi javno dostopen seznam z naslednjimi informacijami za vsak odobreni vzrejni obrat:
 - (a) ime, kontaktne podatke in URL spletnega mesta obrata, kadar je na voljo;
 - (b) naslov obrata;
 - (c) ime izvajalca dejavnosti;
 - (d) vrste in po potrebi pasme, povezane z odobrenimi dejavnostmi obrata;
 - (e) edinstveno številko odobritve, ki jo obratu dodeli pristojni organ, ter datum odobritve in prenehanja dejavnosti.

Člen 11

Obveznost obveščanja o odgovornem lastništvu

1. Izvajalci dejavnosti pridobitelju psa ali mačke predložijo pisne informacije, ki jih potrebuje za zagotovitev dobrobiti živali, vključno z informacijami o odgovornem lastništvu in posebnih potrebah živali glede hrane, oskrbe, zdravja in nastanitve ter o vedenjskih potrebah in zdravstveni anamnezi.
2. Pisne informacije o zdravstveni anamnezi psa ali mačke iz odstavka 1 vključujejo vsaj:
 - (a) status cepljenja živali;
 - (b) morebitne zdravstvene težave ali nagnjenosti k boleznim, vključno z alergijami, ki so izvajalcu dejavnosti znane, in vse rezultate diagnostičnih testov za psa ali mačko, ki jih izvajalec dejavnosti ima.

Kadar so informacije o zdravstveni anamnezi živali določene v dokumentu, ki se zahteva na podlagi Uredbe (EU) 2016/429, izvajalec dejavnosti ta dokument posreduje pridobitelju.

Člen 12

Kompetence oskrbnikov živali na področju dobrobiti živali

1. Oskrbniki živali, razen prostovoljcev v zavetiščih in pripravnikov, ki delujejo pod odgovornostjo usposobljenega oskrbnika živali, imajo naslednje kompetence v zvezi s psi in mačkami, s katerimi ravnajo:
 - (a) razumevanje biološkega vedenja živali ter njihovih fizioloških in etoloških potreb;
 - (b) sposobnost prepoznavanja izražanja živali, vključno z znaki trpljenja, in opredelitve ter sprejetja ustreznih blažilnih ukrepov v takih primerih;
 - (c) sposobnost uporabe dobrih praks ravnanja z živalmi, vključno z operantnim pogojevanjem in pozitivnim ojačevanjem, ki se uporablja za pse ali mačke v njihovi oskrbi, ter zmanjšanja morebitnih tveganj za dobrobit teh psov ali mačk, s čimer se prepreči njihovo trpljenje;
 - (d) poznavanje obveznosti oskrbnikov na podlagi te uredbe.
2. Kompetence iz odstavka 1 se lahko pridobijo z izobraževanjem, usposabljanjem ali poklicnimi izkušnjami. Pri ugotavljanju, ali ima oskrbnik živali te kompetence, se upoštevajo le dokumentirano izobraževanje, usposabljanje ali poklicne izkušnje.

3. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da je v obratu vsaj en oskrbnik živali, ki ni prostovoljec ali pripravnik, opravil tečaje usposabljanja iz člena 22. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da ta oskrbnik živali svoje znanje prenese na druge oskrbnike živali v obratu.
4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi minimalne zahteve glede formalne izobrazbe, usposabljanja ali poklicnih izkušenj iz odstavka 2 tega člena, ki so potrebne za ugotovitev, ali ima oskrbnik živali kompetence iz odstavka 1, in glede tečajev usposabljanja iz odstavka 3.

Izvedbeni akt, ki zadeva tečaje usposabljanja iz odstavka 3, se sprejme najpozneje do ... [tri leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe].

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 29.

Člen 13

Svetovalni obiski v zvezi z dobrobitjo

1. Izvajalci dejavnosti :
 - (a) zagotovijo, da obrate, za katere so odgovorni, obišče veterinar, da bi opredelil in ocenil vse dejavnike tveganja za dobrobit psov ali mačk ter izvajalcu dejavnosti svetoval o ukrepih za obravnavo teh tveganj do ... [tri leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe] ali eno leto po uradnem obvestilu o novem obratu, nato pa po potrebi na podlagi analize tveganja, ki jo izvedejo pristojni organi, ali vsako leto, če države članice tako določijo v svojem nacionalnem pravu;
 - (b) vodijo evidenco ugotovitev obiska veterinarja iz točke (a) in o nadaljnjih ukrepih, sprejetih na podlagi teh ugotovitev, vsaj štiri leta od dneva obiska in jih na zahtevo dajo na voljo pristojnim organom ter veterinarjem, ki opravijo nadaljnje svetovalne obiske.
2. Komisija do ... [24 mesecev od datuma začetka veljavnosti te uredbe] sprejme delegirane akte v skladu s členom 28 za dopolnitev tega člena, tako da določi minimalna merila, ki jih je treba oceniti med svetovalnim obiskom za preverjanje dobrobiti .

Člen 14

Oskrba s hrano in vodo

1. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da se psi in mačke hranijo v skladu z zahtevami iz točke 1 Priloge I .
2. Poleg tega izvajalci dejavnosti zagotovijo, da so psi in mačke ustrezno nahranjeni in hidrirani, tako da jim priskrbijo:
 - (a) neomejeno količino čiste in sveže vode;
 - (b) hrano, katere količina in kakovost zadovoljita fiziološke, prehranske in presnovne potrebe psov in mačk , kot del prehrane, prilagojene starosti, pasmi, kategoriji, stopnji aktivnosti, zdravstvenemu in reproduktivnemu stanju psov ali mačk, pri čemer je splošni cilj doseganje in ohranjanje njihovega zdravja;
 - (c) hrano brez snovi, ki bi lahko povzročile trpljenje;
 - (d) hrano, in sicer tako, da se preprečijo nenadne spremembe in zagotovi dobro delujoč prebavni sistem, zlasti v fazi odstavitve.
3. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da so mesta za oskrbo s hrano in vodo čisti ter zasnovani in nameščeni tako, da:
 - (a) zagotavljajo enak dostop za vse pse ali mačke do ustreznih količin hrane in vode ter čim bolj zmanjšajo tekmovanje med njimi;

- (b) čim bolj zmanjšujejo razlivanje in preprečujejo kontaminacijo hrane in vode s škodljivimi fizikalnimi, kemičnimi ali biološkimi onesnaževali;
 - (c) preprečujejo poškodbe, utopitev ali drugo škodo psom ali mačkam;
 - (d) se brez težav očistijo in razkužijo, da se prepreči širjenje bolezni.
4. Izvajalci dejavnosti lahko prilagodijo pogostost oskrbe s hrano in vodo za posameznega psa ali mačko, kadar jim to pisno priporoči veterinar. Izvajalci dejavnosti morajo to pisno priporočilo hraniti ves čas trajanja navedenih ukrepov.

Člen 15

Nastanitev

1. Izvajalci dejavnosti v vzrejnih obratih in prodajnih obratih zagotovijo, da so psi in mačke nastanjeni v skladu s točko 2 Priloge I. Izvajalci dejavnosti v zavetiščih zagotovijo, da so psi in mačke nastanjeni v skladu s točko 2.2 Priloge I.
2. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da:
 - (a) so obrati, kjer se gojijo psi ali mačke, in oprema, ki se v njih uporablja, primerni za tipe in število psov ali mačk, ter omogočajo potreben dostop in temeljit pregled vseh psov ali mačk;

- (b) so vsi stavbni elementi obrata, vključno s tlemi, streho in pregradami v prostorih, ter oprema, ki se uporablja za pse ali mačke, pravilno zgrajeni in vzdrževani, da se zagotovi, da ne predstavljajo nikakršnega tveganja za dobrobit psov ali mačk;
- (c) so vsi stavbni elementi obrata, vključno s tlemi in pregradami v prostorih, ter oprema, ki se uporablja za pse ali mačke, čisti, da se zagotovi, da ne pomenijo nobenega tveganja za dobrobit psov ali mačk;
- (d) v vzrejnih obratih in prodajnih obratih, kjer se psi in mačke gojijo v zaprtih prostorih, ravni prahu, temperatura, relativna vlažnost zraka in koncentracije plinov niso škodljive za pse ali mačke, prezračevanje pa je zadostno, da se prepreči pregretje ;
- (e) imajo psi ali mačke dovolj prostora za prosto gibanje in izražanje vedenja, značilnega za posamezno vrsto, v skladu s svojimi potrebami, z možnostjo, da se umaknejo in počivajo;
- (f) imajo psi ali mačke čista, udobna in suha mesta za počitek, ki so dovolj velika in številčna, da lahko vsi hkrati ležijo in počivajo v naravnem položaju;

(g) so za pse ali mačke, ki se gojijo na prostem, vzpostavljene ustrezne strukture in ukrepi za njihovo zaščito pred slabimi vremenskimi razmerami, vključno s preprečevanjem toplotnega stresa, sončnih opeklin in omrzlin.

3. Izvajalci dejavnosti psov ali mačk ne smejo gojiti v zabojnikih .

Zabojniki pa se lahko uporabljajo za prevoz, kratkotrajno izolacijo posameznih psov ali mačk, čas trajanja sodelovanja v razstavah, predstavitev in tekmovanjih, za pasje ali mačje mladiče, ki imajo zmanjšano sposobnost uravnavanja temperature, in za mladiče skupaj z njihovimi materami, pod pogojem, da se pri tem zadevnim psom ali mačkam čim bolj zmanjša stres in prepreči trpljenje ter da lahko stojijo, se obrnejo in ležijo v naravnem položaju.

4. Izvajalci dejavnosti psov, starejših od osem tednov, ne smejo gojiti izključno v notranjih prostorih. Taki psi morajo imeti vsak dan dostop do zunanje površine, ali se morajo dnevno sprehajati, da se lahko razgibajo, raziskujejo in socializirajo. Najkrajše skupno trajanje takega dnevnega dostopa ali sprehoda je ena ura. Izvajalec dejavnosti lahko od teh zahtev odstopa le na podlagi pisnega mnenja veterinarja.

5. Kadar se mačke gojijo v ograjenih prostorih za mačke, izvajalci dejavnosti oblikujejo in zgradijo posamezne ograjene prostore, ki mačkam omogočajo prosto gibanje in izražanje njihovega naravnega vedenja.

6. Izvajalci dejavnosti v vzrejnih obratih in prodajnih obratih zagotovijo, da se v notranjih prostorih, kjer se gojijo psi in mačke, vzdržuje ustrezno temperaturno nevtralno območje, ki upošteva njihovo tip dlake, starost, velikost, pasmo in zdravje.
7. Izvajalci dejavnosti v vzrejnih obratih in prodajnih obratih po potrebi uporabljajo ogrevalne ali hladilne sisteme v notranjih ograjenih prostorih svojih obratov, da ohranijo dobro kakovost zraka in ustrezno temperaturo ter odpravijo prekomerno vlažnost.
8. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da so psi ali mačke izpostavljeni svetlobi in lahko ostanejo v temi dovolj dolgo in neprekinjeno, da se ohrani normalen cirkadiani ritem.

Za namene prvega pododstavka „svetloba“ pomeni naravno svetlobo, ki jo zaradi podnebnih razmer in geografskega položaja države članice po potrebi dopolnjuje umetna svetloba.

9. Odstavek 2, točke (a), (b), (c), (f) in (g), ter odstavki 6, 7 in 8 se ne uporabljajo za pastirske pse in za ovčarske pse v obdobjih, ko se taki psi uporabljajo za varovanje ali pašo v okviru sezonske selitve živali peš. Odstavek 2, točka (f), se ne uporablja za pastirske pse v obdobjih, ko se taki psi uporabljajo za namene šolanja.

Člen 16

Zdravje

1. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da:
 - (a) pse ali mačke, za katere so odgovorni, vsaj enkrat na dan pregledajo oskrbniki živali, pogosteje pa pregledujejo ranljive pse in mačke, kot so novoscoteni mladiči, bolni ali poškodovani psi in mačke, ter psice in mačke v obdobju okoli kotitve;
 - (b) se psi ali mačke z ogroženo dobrobitjo po potrebi brez nepotrebne odlašanja premestijo na ločeno območje in se po potrebi ustrezno zdravijo;
 - (c) kadar okrevanja psa ali mačke, katere dobrobit je ogrožena, ni mogoče doseči in pes ali mačka občuti hudo bolečino ali trpljenje, se brez nepotrebne odlašanja posvetujejo z veterinarjem, da se odloči, ali je treba psa ali mačko evtanazirati, da se konča njeno trpljenje, in da se v tem primeru izvede evtanazija z anestezijo in analgezijo;
 - (d) so vzpostavljeni ukrepi za preprečevanje zunanjih in notranjih zajedavcev in izvaja cepljenje za preprečevanje pogostih bolezni, ki jim bodo psi ali mačke verjetno izpostavljeni.
 - (e) obogatitev okolja ne pomeni znatnega tveganja poškodb za pse in mačke ali biološke ali kemične kontaminacije ali drugih tveganj za zdravje.

Točka (a) prvega pododstavka se ne uporablja za pastirske pse, ki se gojijo v vzrejnih obratih v obdobjih, ko se taki psi uporabljajo za namene varovanja čred ali šolanja.

Države članice lahko odobrijo izjeme od točke (c) prvega pododstavka v nujnih primerih, kadar veterinarja ni mogoče doseči brez nepotrebnega odlašanja, pod pogojem, da so vzpostavljena nacionalna pravila, ki zagotavljajo, da:

- (i) vsak takojšen ukrep, s katerim se konča življenje psa ali mačke z minimalno bolečino in trpljenjem z uporabo metode, ki povzroči takojšnjo smrt, izvede usposobljena in kompetentna oseba;
- (ii) za namene uradnega nadzora na podlagi Uredbe (EU) 2017/625 izvajalec dejavnosti vodi evidenco o uporabi izjeme.

2. Izvajalci dejavnosti v vzrejnih obratih zagotovijo, da:

- (a) se sprejmejo ukrepi za varovanje zdravja psov ali mačk v skladu s točko 3 Priloge I;
- (b) se psice ali mačke za razplod parijo le, če so dosegle minimalno starost in skeletno zrelost v skladu s točko 3 Priloge I, in samo, če nimajo diagnosticirane bolezni, kliničnih znakov bolezni ali fizičnih stanj, ki bi lahko negativno vplivali na njihovo brejost in dobrobit;

- (c) pogostost kotitev psic za razplod ali mačk za razplod sledi največji dovoljeni pogostosti v skladu s točko 3 Priloge I;
- (d) se doječe mačke za razplod ne pariyo ali osemenijo;
- (e) se psi in mačke, ki se ne uporabljajo več za razmnoževanje, tudi zaradi določb te uredbe, obdržijo ali prodajo, podarijo ali nastanijo v nov dom, ne pa usmrtiljo ali zapustijo.

Člen 17

Vedenjske potrebe

1. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da se sprejmejo ukrepi za zadovoljitev vedenjskih potreb psov in mačk v skladu s točko 4 Priloge I.
2. Poleg tega izvajalci dejavnosti psov ali mačk ne gojijo na območjih, ki omejujejo njihovo naravno gibanje, razen v primerih, kadar se uporablja člen 15(3), drugi pododstavek, ali kadar se izvajajo naslednji postopki ali zdravljenja:
 - (a) fizični pregledi;
 - (b) individualna identifikacija psov ali mačk ali branje takih identifikacijskih podatkov;
 - (c) zbiranje vzorcev in cepljenj;

- (d) postopki za nego, higienske, zdravstvene ali reproduktivne namene, razen za parjenje;
 - (e) zdravljenje, vključno s kirurškim zdravljenjem ali predpisano rehabilitacijo.
3. Privezovanje za več kot eno uro je prepovedano, razen za čas zdravljenja ali za sodelovanje na razstavah, predstavitev in tekmovanjih psov ali mačk.
 4. Države članice lahko odobrijo izjeme od odstavka 3 za pse, namenjene za uporabo v vojaških, policijskih in carinskih službah, ki se gojijo v vzrejnih ali prodajnih obratih.
 5. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da se psi ali mačke gojijo v razmerah, ki jim omogočajo izražanje družbenega neškodljivega vedenja in vedenja, značilnega za posamezno vrsto, ter da občutijo pozitivna čustva.
 6. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da se psi ali mačke lahko socializirajo v skladu s točko 4 Priloge I. Izvajalci dejavnosti v vzrejnih obratih imajo dokumentirano strategijo za tako socializacijo.

Z odstopanjem od prvega pododstavka se zahteve glede socializacije ne uporabljajo za pastirske pse, ki se gojijo v vzrejnih obratih v obdobjih, ko se taki psi uporabljajo za namene varovanja čred ali šolanja, ali za ovčarske pse med sezonsko selitvijo.

7. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da vsem psom ali mačkam nudijo in omogočajo obogatitev okolja tako, da za njih ustvarijo spodbudno okolje, jim omogočijo, da razvijejo in izražajo vedenje, značilno za posamezno vrsto, in zmanjšajo njihovo nezadovoljstvo.

Člen 18

Boleče prakse

1. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da se pohabljanje, vključno z rezanjem ušes, krajšanjem repa, odstranjevanjem krempljev ali drugo delno ali popolno amputacijo prstov in resekcijo glasilk ali gub, ne opravi, razen če je upravičeno zaradi zdravstvenih indikacij. Take zdravstvene indikacije so lahko profilaktične, samo z namenom ohranjanja ali izboljšanja zdravja psov ali mačk ali preprečevanja poškodb. V takih primerih se postopek izvede samo pod anestezijo in podaljšano analgezijo in ga lahko izvede samo veterinar.
2. Zdravstvene indikacije, ki upravičujejo pohabljanje, in podrobnosti o izvedenem postopku dokumentira veterinar. Ta dokument hrani izvajalec dejavnosti in ga izroči skupaj s psom ali mačko, ko žival prenesejo v drug obrat ali k drugemu lastniku. Izvajalec dejavnosti hrani kopijo dokumenta prva tri leta po tej premestitvi.
3. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko države članice dovolijo rezanje ušes z zarezovanjem ali krajšanjem mačjih ušes z namenom označevanja potepuških mačk, kadar so kastrirane v okviru programov „ujemi–kastriraj/steriliziraj–izpusti“.

4. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da se kastracija oziroma sterilizacija izvaja izključno pod anestezijo in podaljšano analgezijo ter le s strani veterinarja. Vendar lahko države članice dovolijo, da kastracijo mačjih samcev izvaja pooblaščen veterinarska medicinska sestra.
5. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da se ne izvajajo prakse ravnanja, ki povzročajo bolečino ali trpljenje, vključno z:
 - (a) privezovanjem delov telesa, razen če je to potrebno iz zdravstvenih razlogov in omejeno na najkrajše potrebno obdobje;
 - (b) brcanjem, pretepanjem, vlečenjem, metanjem ali stiskanjem psov ali mačk;
 - (c) uporabo električnega toka pri psih ali mačkah, razen iz zdravstvenih razlogov;
 - (d) uporabo nagobčnikov, razen če je to potrebno iz zdravstvenih razlogov ali zaradi varnosti živali ali ljudi, omejeno na najkrajše potrebno obdobje in v katerem sta pes ali mačka pod nadzorom;
 - (e) uporabo ovratnic s kovinskimi konicami;
 - (f) uporabo zateznih ovratnic brez varnostnega mehanizma;
 - (g) dvigovanjem psov ali mačk za okončine, glavo, ušesa, rep ali dlako ali dvigovanje odraslih psov ali mačk za kožo.

Države članice lahko odobrijo izjeme od prvega pododstavka za pse, namenjene za uporabo v vojaških, policijskih in carinskih službah.

Člen 19

Lepotne razstave, predstavitve in tekmovanja

1. Na lepotnih razstavah, predstavitev in tekmovanjih za pse in mačke izvajalci dejavnosti v vzrejnih obratih in prodajnih obratih ne uporabljajo psov ali mačk, ki imajo prekomerno izražene telesne značilnosti, oziroma pse ali mačke, ki so bili pohabljeni tako, da so se spremenile njihove telesne lastnosti.
2. Pri organizaciji lepotnih razstav, predstavitev in tekmovanj za pse in mačke organizatorji izključijo pse in mačke, ki imajo prekomerno izražene telesne značilnosti, oziroma pse ali mačke, ki so bili pohabljeni tako, da so se spremenile njihove telesne lastnosti.

Poglavje III

Identifikacija in registracija psov in mačk ter zahteve glede spletnega oglaševanja in dajanja na trg

Člen 20

Identifikacija in registracija psov in mačk

1. Vsi psi in mačke, ki se gojijo v obratih, so dani na trg ali so v lasti lastnikov hišnih živali ali drugih fizičnih ali pravnih oseb, se individualno identificirajo z enim samim injicirnim transponderjem, ki vsebuje berljiv mikročip, ki izpolnjuje zahteve iz Priloge II.
2. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da so psi in mačke, skoteni v njihovih obratih, v treh mesecih po skotitvi posamično identificirani, v vsakem primeru pa pred datumom dajanja na trg.

Izvajalci dejavnosti v prodajnih obratih in zavetiščih ter izvajalci dejavnosti, ki pse in mačke namestijo včasne domove in so odgovorni zanje, zagotovijo, da se psi in mačke, ki so sprejeti v njihove obrate ali za katere so odgovorni, individualno označijo v 30 dneh od njihovega prihoda in v vsakem primeru pred datumom dajanja na trg.

Lastniki hišnih živali in vse druge fizične ali pravne osebe, razen izvajalcev dejavnosti, ki imajo v lasti pse ali mačke, zagotovijo, da je vsak pes ali mačka posamično identificiran najpozneje, ko dopolni tri mesece ali, če je pes ali mačka dana na trg, pred datumom dajanja na trg.

Vsaditev transponderja izvede veterinar. Države članice lahko dovolijo, da vsaditev transponderjev opravlja oseba, ki ni veterinar, pod pogojem, da sprejmejo nacionalna pravila o zahtevani minimalni usposobljenosti teh oseb.

Za pse in mačke, ki so bili v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom pred ... [dve leti od datuma začetka veljavnosti te uredbe] posamično identificirani z injicirnim transponderjem, ki vsebuje mikročip, velja, da izpolnjujejo zahteve iz odstavka 1 ter prvega, drugega, tretjega in četrtega pododstavka tega odstavka, pod pogojem, da je mikročip še vedno berljiv.

3. V dveh delovnih dneh po identifikaciji veterinar registrira pse in mačke v nacionalni podatkovni zbirki iz člena 23. Države članice lahko dovolijo opravljanje registracije osebam, ki niso veterinarji, pod pogojem, da imajo vzpostavljene ukrepe za zagotavljanje točnosti informacij, ki jih te osebe vnašajo v podatkovno zbirko. Registracija psov in mačk, ki se gojijo v obratih, se izvede v imenu izvajalca dejavnosti v obratu, odgovornega za psa ali mačko. Registracija psov in mačk, ki so v lasti drugih fizičnih in pravnih oseb, se izvede v imenu teh oseb.

Države članice lahko odobrijo izjeme od prvega pododstavka tega odstavka za vojaške, policijske in carinske pse.

4. Kadar fizične osebe dajejo pse ali mačke na trg ali jih občasno podarjajo v nerednih časovnih presledkih, ne da bi pri tem uporabljale spletno oglaševanje, mora fizična ali pravna oseba, ki prenese lastništvo ali odgovornost za psa ali mačko, zagotoviti, da se sprememba lastništva ali odgovornosti v dveh tednih od datuma prenosa evidentira v podatkovni zbirki iz člena 23 v skladu s pogoji, ki jih določi država članica, pristojna za to podatkovno zbirko.

5. V primeru smrti psa ali mačke, izvajalec dejavnosti, lastnik hišne živali, fizična ali pravna oseba, ki je lastnica psa ali mačke, poskrbi, da se smrt evidentira v podatkovni zbirki iz člena 23 v skladu s pogoji, ki jih določi država članica, pristojna za to podatkovno zbirko.
6. Kadar je transponder neberljiv ali postane neberljiv, izvajalec dejavnosti ali fizična ali pravna oseba, odgovorna za psa ali mačko, zagotovi, da se vstavi nov transponder in da se registracija v podatkovni zbirki posodobi z identifikacijsko številko tega novega transponderja.
7. Zahteve glede identifikacije in registracije iz tega člena se uporabljajo na naslednji način:
 - (a) za izvajalce dejavnosti in fizične ali pravne osebe, ki dajejo pse in mačke na trg: od ... [štiri leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe];
 - (b) za lastnike hišnih živali in druge fizične ali pravne osebe, ki niso izvajalci dejavnosti in ne dajejo psov na trg: od ... [10 let od datuma začetka veljavnosti te uredbe].
 - (c) za lastnike hišnih živali in druge fizične ali pravne osebe, ki niso izvajalci dejavnosti in ne dajejo mačk na trg: od ... [15 let od datuma začetka veljavnosti te uredbe].

Člen 21

Zahteve glede spletnega oglaševanja in dajanja na trg

1. Kadar izvajalci dejavnosti na spletu oglašujejo psa ali mačko, z namenom dajanja na trg Unije, zagotovijo, da je v oglasu navedeno naslednje opozorilo z jasno vidnimi in krepkimi črkami:

„Žival ni igrača. Lastništvo živali je odločitev, ki spremeni življenje. Vaša dolžnost je, da poskrbite za zdravje in dobrobit živali ter je ne zapustite.“
2. Kadar fizične ali pravne osebe, ki niso izvajalci dejavnosti, oglašujejo psa ali mačko na spletu z namenom dajanja na trg Unije, zagotovijo, da se v oglas vključi opozorilo o odgovornem lastništvu z uporabo besedila iz odstavka 1 ali drugega besedila z enakim pomenom.
3. Kadar fizična ali pravna oseba da psa ali mačko na trg v Uniji, mora pridobitelju dati na voljo naslednje:
 - (a) dokazilo o identifikaciji in registraciji psa ali mačke v skladu s členom 20;

- (b) naslednje informacije o psu ali mački:
 - (i) vrsto,
 - (ii) spol,
 - (iii) datum in državo skotitve ter
 - (iv) po potrebi pasmo živali.

Kadar fizična ali pravna oseba na spletu oglašuje psa ali mačko za dajanje v promet na trgu Unije, uporabi sistem iz odstavka 5, da ustvari edinstveni preveritveni žeton. Ta žeton vključi v oglas skupaj s spletno povezavo do sistema iz odstavka 5.

Sistem iz odstavka 5 pridobiteljem omogoča, da preverijo verodostojnost identifikacije, registracije in lastništva psov ali mačk, ki se oglašujejo na spletu.

4. V skladu s členom 31 Uredbe (EU) 2022/2065 ponudniki spletnih platform zagotovijo, da je njihov spletni vmesnik zasnovan in organiziran tako, da izvajalcem dejavnosti in drugim fizičnim ali pravnim osebam, ki dajejo pse ali mačke na trg, olajša izpolnjevanje njihovih obveznosti na podlagi odstavkov 1, 2 in 3 tega člena, pridobitelje pa jasno obvestijo o možnosti preverjanja pristnosti identifikacije, registracije in lastništva psa ali mačke prek spletne povezave do sistema preverjanja iz odstavka 5 tega člena.

Fizična ali pravna oseba, ki daje pse ali mačke na trg, je edina odgovorna za točnost informacij, zagotovljenih prek vmesnika spletne platforme. Nobena določba tega odstavka se ne razlaga tako, da ponudniku spletne platforme nalaga splošno obveznost spremljanja v smislu člena 8 Uredbe (EU) 2022/2065.

5. Komisija zagotovi, da je elektronski sistem preverjanja, ki samodejno preverja pristnost identifikacije, registracije in lastništva psov ali mačk, ki se oglašujejo na spletu, z uporabo podatkovne zbirke iz člena 23 brezplačno javno dostopen na spletu ter da ustvari edinstveni preveritveni žeton iz odstavka 3, drugi pododstavek, tega člena. Komisija lahko razvoj, vzdrževanje in delovanje tega sistema zaupa neodvisnemu subjektu. Ta neodvisni subjekt se za to nalogo izbere na podlagi javnega izbirnega postopka na podlagi ustreznih določb naslova VII Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta²⁰. Sistem zagotavlja naslednje:
- (a) zanesljivo preverjanje pristnosti identifikacije, registracije in lastništva psa ali mačke z uporabo nacionalnih podatkovnih zbirk iz člena 23 te uredbe;

²⁰ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (b) spoštovanje varstva podatkov v skladu z uredbama (EU) 2018/1725²¹ in (EU) 2016/679²² Evropskega parlamenta in Sveta;

6. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi:

- (a) informacije, ki jih morajo predložiti fizične in pravne osebe, ki dajejo pse ali mačke na trg, kot dokazilo o identifikaciji in registraciji psov in mačk v skladu z odstavkom 3, točka (a);
- (b) informacije, ki jih morajo fizične in pravne osebe, ki oglašujejo pse ali mačke, predložiti v sistem preverjanja iz odstavka 5 za dokazovanje pristnosti identifikacije, registracije in lastništva oglaševanega psa ali mačke.
- (c) naslednje značilnosti sistema iz odstavka 5:
 - (i) ključne funkcionalnosti sistema;
 - (ii) tehnične, elektronske in kriptografske zahteve za sistem;

²¹ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

²² Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov), UL L 119, 4.5.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

- (iii) postopkovne korake, ki jih mora upoštevati fizična ali pravna oseba, ki daje psa ali mačko na trg, in informacije, ki jih mora predložiti, ter korake in informacije, ki se zahtevajo od pridobitelja, da bi spletni sistem preverjanja deloval.

Izvedbeni akti iz točke (a) se sprejmejo do ... [dve leti od datuma začetka veljavnosti te uredbe], izvedbeni akt iz točk (b) in (c) pa do ... [tri leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe]

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 29.

Poglavje IV

Pristojni organi

Člen 22

Usposabljanje

1. Za namene člena 12 so pristojni organi odgovorni za:
 - (a) zagotavljanje, da so oskrbnikom živali na voljo tečajji usposabljanja;
 - (b) odobritev vsebine tečajev usposabljanja iz točke (a) v skladu z minimalnimi zahtevami, določenimi v izvedbenih aktih iz člena 12(4);
 - (c) izdajanje potrdil oskrbnikom živali, ki so uspešno opravili tečaje usposabljanja iz točke (a).

Pristojni organi lahko nalogo iz točke (c) prvega pododstavka prenesejo na izvajalce tečajev usposabljanja.

2. Referenčni center Evropske unije za dobrobit živali, imenovan v skladu s členom 95 Uredbe (EU) 2017/625, lahko pripravi vzorce gradiva za usposabljanje in priporočila za pristojne organe ali druge izvajalce tečajev usposabljanja.

Člen 23

Podatkovne zbirke o psih in mačkah

1. Države članice so odgovorne za vzpostavitev in vzdrževanje podatkovnih zbirk za registracijo identificiranih psov in mačk v skladu s členom 20(1) in (2), členom 26(3) in členom 26(4), drugi pododstavek.
2. V ta namen lahko države članice uporabijo zbirke podatkov, ki jih vzdržuje druga država članica, in sicer na podlagi ustreznih dogovorov med temi državami članicami.
3. Države članice zagotovijo, da njihove podatkovne zbirke iz odstavka 1 izpolnjujejo zahteve, določene v izvedbenem aktu iz odstavka 4, drugi pododstavek, točka (b), da se zagotovi interoperabilnost teh zbirk.
4. Komisija vzpostavi in vzdržuje indeksno podatkovno zbirko, ki vsebuje minimalni sklop polj, določen v izvedbenih aktih iz drugega pododstavka, točka (b), tega odstavka. Komisija lahko njen razvoj, vzdrževanje in upravljanje z javnim izbirnim postopkom na podlagi ustreznih določb iz naslova VII Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 zaupa neodvisnemu subjektu.

Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi natančna pravila glede:

- (a) minimalne vsebine podatkovnih zbirk iz odstavka 1;
- (b) interoperabilnosti med podatkovnimi zbirkami držav članic in indeksno podatkovno zbirko, vključno z minimalnim sklopom polj, ki jih je treba prenesti v indeksno podatkovno zbirko, in intervali prenosa;
- (c) funkcije zagotavljanja dokazila o identifikaciji in registraciji psa ali mačke, kot je navedeno v členu 21(3), točka (a);
- (d) registra, v katerem bodo države članice prijavile svoje podatkovne zbirke, in potrebnih parametrov za medsebojno povezovanje teh podatkovnih zbirk v skladu s pravili, določenimi na podlagi točke (b);
- (e) medmrežne povezave med podatkovnimi zbirkami držav članic iz odstavka 1 tega člena, podatkovno zbirko Unije o hišnih živalih, ki spremljajo potnike, iz člena 26(4), in sistemom upravljanja informacij za uradni nadzor (IMSOC), kadar je to ustrezno.

Komisija sprejme izvedbene akte iz drugega pododstavka, točki (a) in (c), do ... [dve leti od datuma začetka veljavnosti te uredbe]. Izvedbene akte iz drugega pododstavka, točke (b), (d) in (e), sprejme do ... [tri leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe].

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 29.

Člen 24

Zbiranje podatkov o dobrobiti živali in poročanje

1. Pristojni organi zbirajo, analizirajo in objavijo podatke o dobrobiti živali iz Priloge III.
2. Pristojni organi do 31. avgusta vsaka tri leta pripravijo in Komisiji pošljejo poročilo v elektronski obliki s podatki o dobrobiti živali, določenimi v Prilogi III. Prvo tako poročilo se pripravi in pošlje Komisiji do ... [datum šest let od datuma začetka veljavnosti te uredbe]. Vsako poročilo vsebuje povzetek podatkov, zbranih v preteklih treh letih.
3. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi harmonizirano metodologijo za zbiranje podatkov iz Priloge III in uvede predlogo za poročilo iz odstavka 2 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 29.

Člen 25

Varstvo podatkov

1. V zvezi z obdelavo osebnih podatkov, zbranih na podlagi členov 9 in 10 te uredbe ter člena 23(1) te uredbe, kadar gre za uporabo v namene uradnega nadzora, so upravljavci v smislu Uredbe (EU) 2016/679 pristojni organi držav članic.

V zvezi z obdelavo osebnih podatkov, zbranih na podlagi člena 21(5), člena 23(1) in (4) ter člena 26(4), tretji pododstavek, te uredbe, kadar se ti podatki uporabljajo za namene skladnosti s členom 108 Uredbe (EU) 2017/625 in obveznosti poročanja na podlagi te uredbe, je upravljavec v smislu Uredbe (EU) 2018/1725 Komisija.

Vsaki osebi, ki ima dostop do osebnih podatkov iz prvega in drugega pododstavka, je prepovedano razkriti katere koli osebne podatke, s katerimi se seznanijo pri opravljanju svojih nalog ali kako drugače naključno med opravljanjem takih nalog. Države članice in Komisija sprejmejo vse ustrezne ukrepe za izvrševanje te prepovedi.

Osebni podatki, zbrani na podlagi prvega in drugega pododstavka, se ne uporabljajo za druge namene kot za:

- (a) uradni nadzor pristojnih organov držav članic nad skladnostjo z zahtevami glede dobrobiti in sledljivosti iz te uredbe ter nad skladnostjo z Uredbo (EU) 2016/429, vključno z odkrivanjem goljufivih praks, in
- (b) izpolnjevanje obveznosti Komisije na podlagi člena 108 Uredbe (EU) 2017/625 in obveznosti poročanja Komisije na podlagi te uredbe.

2. Osebni podatki iz odstavka 1 tega člena se hranijo za naslednja obdobja:

- (a) v primeru členov 9 in 10 deset let po datumu prenehanja dejavnosti obrata;
- (b) v primeru člena 21(5) 18 mesecev po nastanku žetona iz člena 21(3), drugi pododstavek;
- (c) v primeru člena 23(1) in (4) 25 let po prvi registraciji psa ali mačke v podatkovni zbirki iz navedenega člena ali pet let po evidentiranju smrti psa ali mačke v tej podatkovni zbirki;
- (d) v primeru člena 26(4), tretji pododstavek, pet let po datumu predhodne priglasitve.

Poglavje V

Vstop psov in mačk v Unijo

Člen 26

Vstop psov in mačk v Unijo

1. Psi in mačke se lahko vnašajo v Unijo za dajanje na trg le, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (a) so bili vzrejeni in gojeni v skladu s katero koli izmed naslednjih zahtev:
 - (i) zahtevami iz poglavja II te uredbe;
 - (ii) zahtevami, ki jih Unija v skladu s členom 129 Uredbe (EU) 2017/625 priznava kot enakovredne zahtevam iz poglavja II te uredbe, ali
 - (iii) po potrebi z zahtevami iz posebnega sporazuma med Unijo in državo izvoznico;
 - (b) prihajajo iz tretje države ali ozemlja in obrata, ki so uvrščeni na seznam v skladu s členoma 126 in 127 Uredbe (EU) 2017/625.

2. Uradno spričevalo iz člena 126(2), točka (c), Uredbe (EU) 2017/625, ki spremlja pse in mačke, ki se vnašajo v Unijo iz tretjih držav in ozemelj za namen dajanja na trg Unije, vključuje potrdilo, ki potrjuje skladnost z odstavkom 1 tega člena.
3. Pse in mačke, ki se vnašajo v Unijo za namenjen dajanja na trg Unije, pred vstopom v Unijo identificira veterinar, in sicer z injicirnim transponderjem, ki vsebuje berljiv mikročip, ki izpolnjuje zahteve iz Priloge II.

Izvajalec dejavnosti, odgovoren za uvoz psov ali mačk v Unijo, zagotovi, da jih veterinar v petih delovnih dneh po njihovem vnosu v Unijo registrira v nacionalni podatkovni zbirki iz člena 23(1). Države članice lahko dovolijo opravljanje registracije osebam, ki niso veterinarji, pod pogojem, da imajo vzpostavljene ukrepe za zagotavljanje točnosti informacij, ki jih te osebe vnesejo v podatkovno zbirko.

4. Lastnik najavi netrgovski premik psa ali mačke iz tretje države ali ozemlja v Unijo v spletni podatkovni zbirki Unije o hišnih živalih, ki spremljajo potnike, vsaj pet delovnih dni, preden pes ali mačka prečka mejo Unije, razen v naslednjih primerih:
- (a) kadar se pes ali mačka vnese v Unijo neposredno iz tretjih držav ali z ozemelj, ki izpolnjujejo pogoje iz člena 17(1), točka (a), Delegirane uredbe Komisije (EU) .../...²³, in
 - (b) kadar gre za psa ali mačko, registrirano v podatkovni zbirki države članice iz člena 23(1) te uredbe.

Kadar pes ali mačka ostane v Uniji več kot šest mesecev, lastnik v petih delovnih dneh po izteku šestega meseca od vstopa živali v Unijo poskrbi, da veterinar registrira žival v podatkovni zbirki države članice prebivanja iz člena 23(1). Države članice lahko dovolijo opravljanje registracije osebam, ki niso veterinarji, pod pogojem, da imajo vzpostavljene ukrepe za zagotavljanje točnosti informacij, ki jih te osebe vnesejo v podatkovno zbirko.

²³ Delegirana uredba Komisije (EU) .../... z dne ... o dopolnitvi Uredbe (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zahtevami za zdravstveno varstvo živali pri netrgovskih premikih hišnih živali (UL ..., ELI: ...) [UL: prosimo, da v besedilo vstavite sklic na objavo dokumenta C(2026)20].

Komisija vzpostavi in vzdržuje podatkovno zbirko Unije o hišnih živalih, ki spremljajo potnike, iz prvega pododstavka tega odstavka. Komisija lahko razvoj, vzdrževanje in upravljanje podatkovne zbirke z javnim izbirnim postopkom na podlagi ustreznih določb iz naslova VII Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 zaupa neodvisnemu subjektu. Dostop do te zbirke podatkov je omejen na pristojne organe držav članic in Komisijo.

Komisija zagotovi, da podatkovna zbirka sproži obvestila iRASFF za predhodno priglašene premike živali, ki predstavljajo tveganje goljufije. Države članice, ki prejmejo tako obvestilo, sprejmejo ustrezne nadaljnje ukrepe v skladu s členom 105(2) Uredbe (EU) 2017/625.

Komisija do ... [osem let od datuma začetka veljavnosti te uredbe] sprejme izvedbene akte, s katerimi določi podrobno ureditev za:

- (i) informacije, ki jih morajo lastniki predhodno priglasiti v skladu z odstavkom 4 tega člena v podatkovni zbirki Unije o hišnih živalih, ki spremljajo potnike, ob upoštevanju zahtev glede varstva osebnih podatkov iz uredb (EU) 2018/1725 in (EU) 2016/679;
- (ii) postopek, s katerim se ugotovi tveganje goljufije, pri čemer se upoštevajo dejavnosti, ki jih izvaja mreža AAC.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 29.

Poglavje VI

Postopkovne določbe

Člen 27

Sprememba prilog

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 28 za spremembo prilog k tej uredbi, da se upoštevajo znanstveni in tehnični napredek, po potrebi vključno z znanstvenimi mnenji EFSA, kar zadeva:

- (a) ustrezno število oskrbnikov živali v vzrejnih obratih in prodajnih obratih;
- (b) zahteve glede oskrbe z vodo in hrano ter postopka odstavitve;
- (c) temperaturne razpone;
- (d) zahteve glede razsvetljave;
- (e) ravni amoniaka in ogljikovega monoksida;
- (f) zasnovano ograjenih prostorov za pse in mačke;
- (g) skupinsko nastanitev;
- (h) razpoložljivi prostor za različne kategorije psov in mačk;

- (i) pogostost brejosti;
- (j) najnižjo in najvišjo starost za parjenje psic in mačk za razplod ;
- (k) socializacijo, obogatitev okolja in druge ukrepe za zadovoljevanje vedenjskih potreb psov in mačk;
- (l) zahteve glede transponderjev, ki se uporabljajo za identifikacijo posameznih psov in mačk;
- (m) podatke, ki jih je treba zbrati za spremljanje in oceno politike.

Katero koli dodajanje zahtev v priloge temelji na posodobljenih znanstvenih ali tehničnih dokazih, zlasti dokazih v zvezi s posebnimi pogoji, potrebnimi za zagotovitev dobrobiti psov in mačk, ki spadajo na področje uporabe te uredbe. Po potrebi so v teh delegiranih aktih upoštevani socialni, gospodarski in okoljski učinki ter določena zadostna prehodna obdobja, ki zadevnim izvajalcem dejavnosti omogočajo prilagoditev novim zahtevam.

Člen 28

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 7(8), člena 8(3), člena 13(2) in člena 27 se prenese na Komisijo za nedoločen čas od ... [datum začetka veljavnosti te uredbe].

3. Prenos pooblastila iz člena 7(8), člena 8(3), člena 13(2) in člena 27 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 7(8), člena 8(3), člena 13(2) ali člena 27, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila o tem aktu Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 29

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Stalni odbor za rastline, živali, hrano in krmo, ustanovljen s členom 58(1) Uredbe (ES) št. 178/2002. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi člen 5(4), tretji pododstavek, Uredbe (EU) št. 182/2011.

Poglavje VII

Strožji nacionalni ukrepi in končne določbe

Člen 30

Strožji nacionalni ukrepi

1. Ta uredba državam članicam ne preprečuje, da ohranijo ali sprejmejo strožja nacionalna pravila, ki so namenjena obsežnejši zaščiti dobrobiti psov in mačk, gojenih v obratih, ter večji sledljivosti psov in mačk, pod pogojem, da ta pravila niso v neskladju s to uredbo in ne posegajo v pravilno delovanje notranjega trga.
2. Države članice do ... [dve leti od datuma začetka veljavnosti te uredbe] obvestijo Komisijo o vseh obstoječih strožjih nacionalnih pravilih, ki jih nameravajo obdržati v skladu z odstavkom 1 tega člena. Nato države članice obvestijo Komisijo o strožjih nacionalnih predpisih pred njihovim sprejetjem, razen če so osnutek nacionalnih predpisov že priglasile kot osnutek tehničnega predpisa na podlagi člena 5 Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta²⁴. Komisija o njih obvesti druge države članice.

²⁴ Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/1535/oj>).

3. Država članica, ki ima strožja nacionalna pravila iz odstavka 1, na svojem ozemlju ne prepove ali ovira dajanja na trg psov in mačk, ki se gojijo v drugi državi članici, ker naj zadevni psi in mačke ne bi bili gojeni v skladu z njenimi strožjimi nacionalnimi pravili .

Člen 31

Poročanje in ocenjevanje

1. Komisija na podlagi poročil, prejetih v skladu s členom 24, in vseh dodatnih ustreznih informacij do ... [sedem let od datuma začetka veljavnosti te uredbe] in nato vsaka tri leta objavi poročilo o spremljanju dobrobiti psov in mačk, danih na trg v Uniji.
2. Komisija do ... [14 let od datuma začetka veljavnosti te uredbe] izvede oceno te uredbe ter Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži poročilo o glavnih ugotovitvah. V oceni in poročilu Komisija oceni zlasti:
 - (a) v kolikšni meri je ta uredba prispevala k zagotavljanju visoke ravni dobrobiti psov in mačk, izboljšanju njihove sledljivosti in zmanjšanju nezakonite trgovine z njimi;

- (b) vpliv te uredbe na izvajalce dejavnosti v vzrejnih obratih in prodajnih obratih in zavetiščih ter izvajalce dejavnosti, ki dajejo pse in mačke včasne domove, med drugim ob upoštevanju upravnega bremena in stroškov izpolnjevanja obveznosti.
3. Države članice za namene poročanja iz odstavka 2 Komisiji predložijo informacije, potrebne za pripravo poročila.

Člen 32

Kazni

Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, vključno s tem, da izvajalci dejavnosti pse in mačke zapustijo, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Države članice o teh pravilih in ukrepih uradno obvestijo Komisijo in jo brez odlašanja uradno obvestijo o vsakršni naknadni spremembi, ki nanje vpliva.

Člen 33

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od ... [dve leti od datuma začetka veljavnosti te uredbe]. Vendar se:

- (a) člen 16 uporablja od ... [tri leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe];
- (b) člen 21(3) in člen 23(1) uporabljata od ... [štiri leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe];
- (c) člen 8(1) uporablja od 1. julija 2036, člen 8(2) pa se uporablja od 1. julija 2030;
- (d) člen 15, člen 21(3), drugi pododstavek, člen 21(4) in (5), člen 22(1), točke (a), (b) in (c), člen 23(3) in (4) ter člen 26(1), (2) in (3) uporabljajo od ... [pet let od datuma začetka veljavnosti te uredbe];
- (e) člen 12(2) in (3) uporablja od ... [sedem let od datuma začetka veljavnosti te uredbe];
- (f) člen 10 uporablja od ... [osem let od datuma začetka veljavnosti te uredbe] ter

(g) člen 26(4) uporablja od ... [10 let od datuma začetka veljavnosti te uredbe].

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V...,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica

PRILOGA I

Zahteve, ki se uporabljajo za obraten na podlagi členov 14 do 17

1. Oskrba s hrano in vodo

1.1 Psi in mačke se hranijo vsaj dvakrat na dan. Pasji in mačji mladiči se hranijo pogosteje.

Te zahteve se ne uporabljajo za pastirske pse, ki se gojijo v vzrejnih obratih v obdobjih, ko se uporabljajo za varovanje čred ali ko se šolajo.

1.2 Vsak pasji ali mačji mladič se vsaj v prvih dveh dneh življenja hrani z materinim kolostrumom. Nato se hrani z mlekom matere ali doječe psice ali mačke za razplod. Če to ni mogoče, ker je mati bolna ali kako drugače ne more hraniti svojih mladičev ali jim ne more zagotoviti dovolj mleka, se pasji ali mačji mladič hrani z namenskim mlečnim nadomestkom za pasje oziroma mačje mladiče. Pogostost takega hranjenja je v skladu z navodili proizvajalca ali veterinarja.

1.3 Vsi neodstavljeni pasji in mačji mladiči se hranijo z dovolj mleka, mlečnega nadomestka ali kombinacije obojega, da enakomerno pridobivajo telesno težo.

1.4 Odstavitev se izvaja s postopnim uvajanjem trdne hrane v obdobju, ki traja najmanj sedem dni, in se ne sme zaključiti pred dopolnjenim šestim tednom starosti tako pri pasjih mladičih kot pri mačjih mladičih.

2. Nastanitev

2.1 Temperatura

V vzrejnih obratih se vzdržuje temperatura v razponu:

- (a) 22 do 28 °C na območjih kotitve pasjih mladičev v prvih 10 dneh življenja pasjih mladičev;
- (b) 18 do 27 °C na območjih kotitve mačjih mladičev v prvih 21 dneh življenja mačjih mladičev.

2.2 Razsvetljava

2.2.1 Psi in mačke so izpostavljeni svetlobi vsaj sedem ur na dan.

2.2.2 Umetna svetloba je svetloba širokega ali polnega spektra s frekvenco najmanj 80 Hz.

2.2.3 Psi in mačke imajo možnost, da so brez umetne razsvetljave najmanj osem ur na dan.

2.3 Razpoložljivi prostor

2.3.1 Območje kotitve je zasnovano tako, da se psica ali mačka lahko umakne od svojih mladičev.

2.3.2 V primeru vzrejnih obratov in prodajnih obratov se na podlagi skupnega trajno dostopnega območja za pse ali mačke uporabljajo naslednje minimalne prostorske zmogljivosti za pse in mačke:

Razpoložljivi prostor za pse z mladiči ali brez						
	Najmanjša površina*					Najmanjša višina (m)
Višina vihra (cm)	< 30	30–39	40–59	60–70	> 70	2
Površina za enega psa (m ²)	4	4	5	8	10	
Površina za vsakega dodatnega psa (m ²)	3	3,5	4	5	6	
Dodatni prostor za mačke z mladiči ali brez						
	Najmanjša talna površina**					Najmanjša višina
Površina za eno mačko (m ²)	3					2
Površina za vsako dodatno mačko (m ²)	2					
*	Pri čistopasemskih psih se višina vihra lahko izračuna na podlagi pasemske standardne višine vihra. Kadar so psi različnih višin v skupnem ograjenem prostoru, se za izračun razpoložljivega prostora za vse pse uporabi le stolpec za najmanjšo površino za psa z najvišjim vihrom.					
**	V najmanjši talni površini za mačke ni zajeta površina za obogatitev okolja.					

3. Zdravje
 - 3.1 Mačje samice se pariyo le, če so stare najmanj 10 mesecev.
 - 3.2 Pasje samice se pariyo le po drugem estrusu.
 - 3.3 Psica ali mačka za razplod v obdobju dveh let ne skoti več kot treh legel.
 - 3.4 Za psice in mačke za razplod, ki so v obdobju dveh let skotile tri legla, vključno z mrtvorojenimi mladiči, je obdobje okrevanja vsaj eno leto .
 - 3.5 Psica ali mačka za razplod, ki je prestala dva carska reza, se ne uporablja več za razplod.
 - 3.6 Preden se psica za razplod, stara osem let ali več, in mačka za razplod, stara šest let ali več, uporabita za razplod, ju mora fizično pregledati veterinar, ki pisno potrdi, da v času pregleda niso bile ugotovljene zdravstvene indikacije za uporabo živali za razplod.
 - 3.7 Izvajalec dejavnosti pisno potrdilo iz točke 3.6 hrani vsaj tri leta.
4. Vedenjske potrebe
 - 4.1 Socializacija
 - 4.1.1 Psom in mačkam, starejšim od treh tednov, se postopoma zagotovijo vsakodnevne priložnosti za družabni stik z drugimi živalmi iste vrste in ljudmi ter po možnosti z živalmi drugih vrst.

4.1.2 Psi ali mačke, ki drug drugega ogrožajo zaradi agresivnega vedenja ali drug drugemu povzročajo nepotreben stres ali nelagodje, morajo biti ločeni.

4.2 Obogatitev okolja

4.2.1 Mačkam se zagotovi zadostno število praskalnih mest, prostorov za skrivanje in polic, kamor lahko vsaka mačka spleza, počiva, opazuje in se umakne.

4.3 Ločevanje

4.3.1 Pasji mladiči, gojeni v obratih, niso trajno ločeni od mater pred osmim tednom starosti.

4.3.2 Mačji mladiči, gojeni v zavetiščih in začasnih domovih, niso trajno ločeni od mater pred osmim tednom starosti. Mačji mladiči, gojeni v vzrejnih obratih, niso trajno ločeni od mater pred dvanajstim tednom starosti.

4.3.3 Zgodnejša ločitev od mater iz zdravstvenih razlogov je mogoča na podlagi pisnega nasveta veterinarja. Izvajalec dejavnosti vodi evidenco takih nasvetov, dokler ni na trg dan še zadnji pasji ali mačji mladič iz zadevnega legla.

PRILOGA II

Identifikacija in registracija psov in mačk

Transponderji, ki se uporabljajo za individualno identificiranje psov in mačk v skladu s členom 20 in členom 26, izpolnjujejo naslednje zahteve:

- (a) mikročip vsebuje individualno in neponovljivo identifikacijsko številko, ki je ni mogoče reprogramirati;
 - (b) identifikacijska številka se začne z državo identifikacije psa ali mačke, identificirane v skladu s standardom ISO 3166;
 - (c) struktura kode in tehnični koncept radiofrekvenčne identifikacije sta v skladu s standardoma ISO 11784 in 11785;
 - (d) skladnost s standardoma ISO 11784 in 11785 se oceni v skladu s standardom ISO 24631-1.
-

PRILOGA III

Podatki o dobrobiti živali

1. Število psov in mačk, registriranih na leto, kot je navedeno v členu 20 in členu 26(3).
 2. Število vzrejnih obratov, prodajnih obratov, zavetišč in začasnih domov, registriranih na leto v skladu s členom 9.
 3. Število odobrenih vzrejnih obratov na leto, kot je navedeno v členu 10.
 4. Število vzrejnih obratov na leto, ki jim je bila odobritev začasno preklicana ali odvzeta.
-